

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Programów Infrastrukturalnych

Szczegółowy Opis Priorytetów

Programu

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027

Wersja SZOP.FENX.004

Obowiązuje od dnia 2023-10-10

SZOP Bieżący

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Spis treści

I Informacje na temat Priorytetów i Działań	5
Priorytet FENX.01 Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z Funduszu Spójności.....	5
Działanie FENX.01.01 Efektywność energetyczna.....	6
Działanie FENX.01.02 Adaptacja terenów zurbanizowanych do zmian klimatu	14
Działanie FENX.01.03 Gospodarka wodno-ściekowa	19
Działanie FENX.01.04 Gospodarka odpadami oraz gospodarka o obiegu zamkniętym	27
Działanie FENX.01.05 Ochrona przyrody i rozwój zielonej infrastruktury	36
Priorytet FENX.02 Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z EFRR	47
Działanie FENX.02.01 Infrastruktura ciepłownicza	48
Działanie FENX.02.02 Rozwój OZE	55
Działanie FENX.02.03 Infrastruktura energetyczna	63
Działanie FENX.02.04 Adaptacja do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom	68
Działanie FENX.02.05 Woda do spożycia	81
Priorytet FENX.03 Transport miejski.....	86
Działanie FENX.03.01 Transport miejski	87
Priorytet FENX.04 Wsparcie sektora transportu z Funduszu Spójności.....	93
Działanie FENX.04.01 Drogi w sieci bazowej TEN-T	94
Działanie FENX.04.02 Kolej w TEN-T.....	98
Działanie FENX.04.03 Infrastruktura lotnicza w TEN-T.....	101

Działanie FENX.04.04 RIS na śródlądowych drogach wodnych	105
Priorytet FENX.05 Wsparcie sektora transportu z EFRR.....	107
Działanie FENX.05.01 Drogi w sieci kompleksowej TEN-T.....	108
Działanie FENX.05.02 Porty morskie i śródlądowe drogi wodne w TEN-T.....	112
Działanie FENX.05.03 Drogi i bezpieczeństwo ruchu drogowego	116
Działanie FENX.05.04 Kolej, kolej miejska i bezpieczeństwo na kolei	120
Działanie FENX.05.05 Tabor kolejowy	126
Działanie FENX.05.06 Transport intermodalny	129
Działanie FENX.05.07 Bezpieczeństwo morskie i śródlądowe drogi wodne poza TEN-T	133
Priorytet FENX.06 Zdrowie	136
Działanie FENX.06.01 System ochrony zdrowia	137
Priorytet FENX.07 Kultura	143
Działanie FENX.07.01 Infrastruktura kultury i turystyki kulturowej	143
Priorytet FENX.08 Pomoc techniczna	151
Działanie FENX.08.01 Pomoc techniczna	151

II Załączniki

Indykatorywna tabela finansowa

Indykatorywna tabela finansowa w podziale na cele polityki, cele szczegółowe i zakres interwencji

I Informacje na temat Priorytetów i Działań

Priorytet FENX.01 Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z Funduszu Spójności

Instytucja Zarządzająca

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Programów Infrastrukturalnych

Fundusz

Fundusz Spójności

Cel Polityki

CP2 - Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej

Miejsce realizacji

DOLNOŚLĄSKIE, KUJAWSKO-POMORSKIE, ŁÓDZKIE, LUBELSKIE, LUBUSKIE, MAŁOPOLSKIE, Mazowiecki regionalny, OPOLSKIE, PODKARPACKIE, PODLASKIE, POMORSKIE, ŚLĄSKIE, ŚWIĘTOKRZYSKIE, WARMIŃSKO-MAZURSKIE, Warszawski stołeczny, WIELKOPOLSKIE, ZACHODNIOPOMORSKIE

Wysokość alokacji UE (EUR)

4 616 061 637,00

Działanie FENX.01.01 Efektywność energetyczna

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.I - Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych

Instytucja Pośrednicząca

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Instytucja Wdrażająca

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Wysokość alokacji UE (EUR)

2 536 000 000,00

Zakres interwencji

038 - Projekty w zakresie efektywności energetycznej i projekty demonstracyjne w MŚP oraz działania wspierające, 039 - Projekty w zakresie efektywności energetycznej i projekty demonstracyjne w dużych przedsiębiorstwach oraz działania wspierające, 041 - Renowacja istniejących budynków mieszkalnych pod kątem efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające, 042 - Renowacja istniejących budynków mieszkalnych pod kątem efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej, 044 - Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające, 045 - Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury

publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej, 046 - Wsparcie dla podmiotów, które świadczą usługi wspierające gospodarkę niskoemisyjną i odporność na zmiany klimatu, w tym działania w zakresie zwiększania świadomości, 056 - Wymiana systemów ciepłowniczych zasilanych węglem na systemy ciepłownicze zasilane gazem ziemnym z myślą o łagodzeniu zmian klimatu

Opis działania

Działanie obejmuje wsparcie poprawy efektywności energetycznej budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej, poprzez m.in. ocieplenie obiektu, wykorzystanie technologii odzysku ciepła, przyłączenie do sieci ciepłowniczej lub w ograniczonym zakresie gazowej, instalację nowych niskoemisyjnych lub odnawialnych źródeł ciepła lub energii elektrycznej na potrzeby własne, w tym przydomowych magazynów energii i pomp ciepła, wymiany oświetlenia na bardziej energooszczędne, urządzeń umożliwiających indywidualne rozliczenie kosztów dostarczonego ciepła lub chłodu wyposażonych w funkcje zdalnego odczytu oraz zastosowanie systemów zarządzania energią w budynku (BMS), a także modernizację systemów wentylacji i klimatyzacji.

W przypadku przedsiębiorstw wsparcie skierowane będzie na modernizację energetyczną budynków zakładowych, podniesienie efektywności energetycznej procesów wytwórczych, zwiększenie efektywności energetycznej systemów obiegu mediów w zakładzie (np. systemu zimnej lub gorącej wody, systemu sprężonego powietrza lub systemu wentylacji), ciągów transportowych i zwiększanie efektywności energetycznej systemów pomocniczych, w tym np. kotłowni, układów odzysku ciepła z procesów przemysłowych lub oświetlenia oraz instalację urządzeń OZE, a także instalację urządzeń do produkcji, magazynowania, tankowania lub transportu wodoru, które są zgodne z zakresem art. 6 i 7 rozporządzenia 2021/1058 ERDF/CF.

Wsparcie na wymianę systemów grzewczych zasilanych stałymi paliwami kopalnymi, tj. węglem kamiennym, torfem, węglem brunatnym, łupkami bitumicznymi, na systemy grzewcze zasilane gazem ziemnym możliwe jest tylko do

końca 2025 r. i tylko w połączeniu z inwestycjami w efektywność energetyczną (renowację) budynków.

W budynkach mieszkalnych wielorodzinnych, użyteczności publicznej i przedsiębiorstwach wymiana indywidualnego źródła ciepła opartego na spalaniu paliw kopalnych możliwa będzie w oparciu o hierarchię źródeł ciepła: 1. Ciepło systemowe, 2 Odnawialne Źródła Energii (tj. pompy ciepła), 3. Źródła wykorzystujące paliwo gazowe. Dopiero uzasadnienie dla braku możliwości technicznych lub ekonomicznych może być podstawą wyboru źródła ciepła o niższej hierarchii. Jeżeli będzie to możliwe, mogą zostać uwzględnione rozwiązania mające na celu wdrożenie technologii wodorowych, które są zgodne z zakresem art. 6 i 7 rozporządzenia 2021/1058 ERDF/CF.

W ramach działania przewiduje się wkład programu w realizację Programu „Czyste Powietrze”. Wsparcie w Programie „Czyste Powietrze” będzie mogło dotyczyć samej wymiany indywidualnych źródeł ciepła, również w przypadku wymiany na systemy grzewcze zasilane gazem ziemnym. W programie tym preferowane będą przedsięwzięcia, łączące wymianę źródeł ciepła z termomodernizacją, jednakże nie będzie to wymóg konieczny.

W zakresie poprawy efektywności energetycznej budynków, minimalny próg wymaganych oszczędności energii pierwotnej, uwzględniający zakres projektu, wynosi 30% (z wyjątkiem zabytków). Dla Programu „Czyste Powietrze” próg ten będzie wymagany na poziomie całego programu.

Zakres działań w odniesieniu do budynków, urządzeń technicznych lub instalacji i procesów technologicznych musi wynikać z audytów energetycznych. Wymóg ten nie dotyczy Programu „Czyste Powietrze”, w którym audyty energetyczne są kwalifikowalne, ale nieobligatoryjne, natomiast wykorzystywane jest uproszczone narzędzie do wyliczania oszczędności energii.

W przypadku projektów kompleksowych wspierane mogą być także elementy niewynikające z audytów energetycznych, jeżeli realizują szersze cele Europejskiego Zielonego Ładu, w tym strategii na rzecz Fali renowacji, np. zwiększenie powierzchni zielonych (zielone dachy, ściany), rozwój

elektromobilności, rozwiązania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym, infrastruktura związana z dostępnością, montaż urządzeń do magazynowania energii i służących cyfryzacji budynku. Inwestycje w budynkach publicznych mogą uwzględniać działania dostosowawcze w zakresie przygotowania infrastruktury obiektu, pod kątem odporności na zagrożenie użycia broni kinetycznej, jak i tzw. ABC. Wsparcie dla elementów wykraczających poza audyt energetyczny będzie możliwe do wysokości 15% kosztów kwalifikowalnych projektu.

Uzupełnieniem inwestycji będą działania w ramach projektu dotyczącego podnoszenia świadomości w zakresie gospodarki niskoemisyjnej i promowania oszczędności energii (kontynuacja ogólnopolskiego systemu wsparcia doradczego dla sektora publicznego i mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej, OZE i dekarbonizacji ciepłownictwa systemowego). Pomoc obejmie prowadzenie działań szkoleniowo-doradczych oraz edukacyjno - informacyjnych, w tym zwiększających świadomość społeczeństwa, m.in. w zakresie Polityki Klimatycznej UE oraz konieczności transformacji energetycznej Polski, w szczególności stopniowej dekarbonizacji, poprawy jakości powietrza przy współpracy i zapewnianiu komplementarności z systemami doradztwa tworzonymi w ramach programów regionalnych. System wsparcia doradczego będzie oparty

o strukturę doradców świadczących usługi z poziomu regionalnego. Projekt przyczyni się do utworzenia sieci doradców energetycznych w gminach, tzw. energetyków gminnych.

Przykładowe typy projektów oraz beneficjentów:

- Poprawa efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej (wraz z instalacją OZE) będących pod ochroną konserwatorską (kod 44) oraz nie będących pod ochroną konserwatorską (kod 45) - państwowe jednostki budżetowe, szkoły wyższe, administracja rządowa oraz nadzorowane lub podległe jej organy i jednostki organizacyjne, w tym szpitale i przychodnie, podmioty będące dostawcami usług energetycznych w rozumieniu dyrektywy 2012/27/UE, działające na rzecz państwowych jednostek budżetowych, szkół wyższych i organów władzy publicznej, NFOŚiGW dla projektu grantowego szkół.

- Poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych (wraz z instalacją OZE) (kod 41 – budynki wielorodzinne będące pod ochroną konserwatorską oraz wkład w Program „Czyste Powietrze”; kod 42 - budynki wielorodzinne nie będące pod ochroną konserwatorską; kod 56 - wkład w Program „Czyste Powietrze”):

- podmioty wdrażające instrumenty finansowe (na poziomie beneficjenta ostatecznego – ostatecznego odbiorcy wsparcia: spółdzielnie mieszkaniowe i spółki prawa handlowego z udziałem Skarbu Państwa, prowadzące działalność mieszkaniową; Skarb Państwa; podmioty będące dostawcami usług energetycznych w rozumieniu dyrektywy 2012/27/UE, działające na rzecz spółdzielni mieszkaniowych i Skarbu Państwa/spółek prawa handlowego z udziałem Skarbu Państwa prowadzących działalność mieszkaniową),

- NFOŚiGW wraz 16 WFOŚiGW (partnerzy) dla projektu grantowego „Czyste Powietrze.

- Poprawa efektywności energetycznej (wraz z instalacją OZE) w dużych przedsiębiorstwach (kod 39) oraz w średnich przedsiębiorstwach (kod 38) (przedsiębiorstwa jako ostateczny odbiorca wsparcia udzielanego w formie IF przez beneficjenta, tj. instytucję finansową).

- Promocja, doradztwo i podnoszenie świadomości, wiedzy mieszkańców, przedsiębiorców i władz lokalnych m.in. w zakresie działań na rzecz niskoemisyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym, w tym efektywności energetycznej i wykorzystania OZE (kod 46) – NFOŚiGW.

Możliwe jest sfinansowanie w projekcie wydatków na działania edukacyjne w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz/albo na współpracę, w tym wymianę wiedzy i doświadczeń oraz konsultacje, z partnerami z innych Państw Członkowskich, kandydujących lub stowarzyszonych, pod warunkiem, że będzie to bezpośrednio związane z realizowanym projektem.

Co do zasady, w projektach realizowanych w ramach działania, VAT niekwalifikowalny. Możliwość kwalifikowania VAT w przypadku braku prawnej możliwości odzyskania VAT

Dla projektu grantowego dot. Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, Projektu Doradczego, budynków użyteczności publicznej finansowanych za pomocą dotacji, budynków mieszkalnych wielorodzinnych Skarbu Państwa – brak/bez pomocy publicznej.

Dla projektu grantowego dot. programu „Czyste Powietrze”, projektu doradczego i projektów dot. efektywności energetycznej budynków publicznych (komponent IF/ESCO) maksymalny poziom dofinansowania UE wynosi 100%. Dla pozostałych obszarów maksymalny poziom dofinansowania UE wynosi 85%.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

100

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

100

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na inwestycje w obszarze energetyki w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027 (Dz.U. 2022 poz. 2774)

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja, Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: dotacje w ramach operacji instrumentu finansowego, Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: pożyczka

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje wspierające biznes

Typ beneficjenta – szczegółowy

Administracja rządowa, Instytucje finansowe

Słowa kluczowe

budynek, budynki_mieszkalne, budynki_użyteczności_publicznej, budynki_wielorodzinne, czyste_powietrze, doradztwo_energetyczne, efektywność_energetyczna, oszczędność_energii, pożyczki_dla_przedsiębiorstw, termomodernizacja

Kryteria wyboru projektów

<https://www.feniks.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/nabory/kryteria-wyboru-projektow/>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO019 - Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej

WLWK-PLRO027 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO026 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-RCO022 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (w tym: energii elektrycznej, energii cieplnej)

WLWK-PLRO073 - Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych kształtujących świadomość ekologiczną

WLWK-PLRO004 - Liczba wspartych dużych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-PLRO023 - Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków

WLWK-PLRO024 - Liczba zmodernizowanych indywidualnych źródeł ciepła

WLWK-PLRO025 - Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne)

WLWK-RCO018 - Lokale mieszkalne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej

WLWK-RCO123 - Lokale mieszkalne wykorzystujące kotły i systemy ciepłownicze zasilane gazem ziemnym zastępujące instalacje zasilane stałymi paliwami kopalnymi

WLWK-PLRO208 - Pojemność magazynów energii elektrycznej

WLWK-PLRO022 - Powierzchnia użytkowa budynków mieszkalnych poddanych termomodernizacji

WLWK-RCO002 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji

WLWK-RCO003 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR012 - Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej

WLWK-PLRR010 - Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej i cieplnej

WLWK-PLRR011 - Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej

WLWK-PLRR009 - Liczba dodatkowych użytkowników podłączonych do sieci ciepłowniczej

WLWK-PLRR073 - Roczne zużycie energii pierwotnej w: budynkach publicznych

WLWK-PLRR072 - Roczne zużycie energii pierwotnej w: lokalach mieszkalnych

WLWK-PLRR074 - Roczne zużycie energii pierwotnej w: przedsiębiorstwach

WLWK-RCR026 - Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych)

WLWK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych

WLWK-RCR105 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych z kotłów i systemów ciepłowniczych przekształconych z zasilania stałymi paliwami kopalnymi na zasilanie gazem

Działanie FENX.01.02 Adaptacja terenów zurbanizowanych do zmian klimatu

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.IV - Wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego

Instytucja Pośrednicząca

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Instytucja Wdrażająca

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Wysokość alokacji UE (EUR)

560 061 637,00

Zakres interwencji

060 - Działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi: inne ryzyka, np. burze i susze (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi i katastrofami, infrastruktura i podejście ekosystemowe)

Opis działania

W ramach działania przewidziano realizację następującego typu projektów:

Wsparcie zrównoważonych systemów gospodarowania wodami opadowymi z udziałem zieleni/zielono-niebieskiej infrastruktury/rozwiązań opartych na przyrodzie.

W ramach działania planowane jest wdrożenie inwestycji określonych w miejskich planach adaptacji do zmian klimatu, obejmujących m.in. zrównoważone i zaadaptowane do zmian klimatu systemy gospodarowania wodami opadowymi oraz rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury. Wsparcie będzie dedykowane 44 miastom, które uczestniczyły w realizacji projektu "Opracowanie planów adaptacji do zmian klimatu w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców" oraz m.st. Warszawy.

W zakresie gospodarowania wodami opadowymi wspierane będą systemy mające za zadanie zapobieganie podtopieniom i zalaniom oraz ograniczanie skutków tych zjawisk, zwiększenie odporności na ekstremalne zjawiska pogodowe (ulewy oraz powodzie błyskawiczne), spowolnienie odpływu wód opadowych oraz retencjonowanie wody w zlewniach lokalnych wraz z systemami jej dystrybucji na okres suszy. Projekty takie będą łączone z projektami dotyczącymi zielono-niebieskiej infrastruktury. Wspierane inwestycje dotyczyć będą m.in.:

- budowy, rozbudowy lub remontu sieci kanalizacji deszczowej oraz infrastruktury towarzyszącej, w tym urządzeń wodnych i zieleni, która przyczynia

się do odprowadzania, zatrzymania, retencjonowania, wykorzystania wód opadowych i/lub oczyszczania (w razie potrzeby) wód opadowych, przy czym dla tej infrastruktury preferowane będzie użycie metod naturalnych lub bazujących na naturalnych (rozwiązania oparte na przyrodzie), w tym wiążących się z zasilaniem wód gruntowych i podziemnych oraz rozwojem zieleni. Metody naturalne lub bazujące na naturalnych to działania, wykorzystujące naturalną zdolność retencji, zagospodarowania, samooczyszczania oraz odprowadzania wód opadowych z danego terenu np. rowy odwadniające, muldy, zbiorniki odparowujące, obsadzone roślinnością stawy sedimentacyjne, obiekty hydrofitowe oczyszczania wód opadowych, ogrody deszczowe, mikromokradła, niecki bioretencyjne i infiltracyjne.

- zazielenienia zbiorników wodnych lub ich renaturyzacji w lokalnych zlewniach miejskich;
- budowy, rozbudowy lub remontu zbiorników wód opadowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (w tym m.in. urządzenia podczyszczające i instalacje rozprowadzania zebranej wody);
- likwidacji zasklepienia lub uszczelnienia gruntu poprzez stosowanie wzmocnień przepuszczalnych dla wody np.: ażurowych lub żwirowych, jak również poprzez stosowanie rozwiązań opartych na przyrodzie, w tym zakładających przywrócenie do stanu pierwotnego.

Zieleń stosowana w projektach powinna składać się z gatunków rodzimych, zaś działania adaptacyjne nie powinny przyczyniać się do spadku różnorodności biologicznej, lecz jej zachowania lub wzrostu.

Dopuszczalne jest sfinansowanie również następujących elementów dodatkowych: infrastruktury dla udostępniania zieleni oraz zielono-niebieskiej i niebieskiej infrastruktury (np. ciągi pieszo-rowerowe, stojaki na rowery, ścieżki, ławeczki, kosze na śmieci, infrastruktura oświetleniowa, toalety publiczne, obiekty małej architektury, place zabaw dla dzieci, siłownie plenerowe) oraz niewielkich działań rekultywacyjnych i remediacyjnych terenu znajdującego się w granicach projektu zieleni lub zielono-niebieskiej i niebieskiej infrastruktury. Wskazany

katalog potencjalnych inwestycji nie ma charakteru zamkniętego. Wartość ww. elementów nie może wynieść więcej niż 15 % kosztów kwalifikowanych projektu.

W ramach projektów nie będą finansowane prace pielęgnacyjne takie jak: sezonowe koszenie trawników i poboczy dróg, przycinanie żywopłotów, gałęzi, obsadzanie i pielęgnacja istniejących kwietników i rabat kwiatowych, jesienne sprzątanie liści itp.

Dodatkowo, punktowane będą projekty zakładające rozszczelnienie i odsklepianie terenu, w tym odbetonowanie, w ramach kompleksowych projektów oraz zwiększające ogólny udział zieleni i niebieskiej infrastruktury na obszarach miejskich.

Dodatkowo, w ramach działań adaptacyjnych, wspierane będą również projekty dotyczące gospodarowania i zarządzania wodą przeznaczoną do spożycia (z wyjątkiem uzdatniania i dystrybucji wody do odbiorców) w zakresie, w jakim wynika to z konieczności dostosowania do ekstremalnych zjawisk pogodowych (adaptacji do zmian klimatu).

Beneficjenci:

Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego

Sposób wyboru projektów:

konkurencyjny

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

77

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

77

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego

Słowa kluczowe

adaptacja_do_zmian_klimatu, miejski_plan_adaptacji, niebieska_infrastruktura, ochrona_klimatu, wyspy_ciepła, zielona_infrastruktura, zmiany_klimatu

Kryteria wyboru projektów

<https://www.feniks.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/nabory/kryteria-wyboru-projektow/>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO057 - Długość wspartej sieci kanalizacji deszczowej

WLWK-PLRO058 - Długość wybudowanej sieci kanalizacji deszczowej

WLWK-PLRO059 - Długość zmodernizowanej sieci kanalizacji deszczowej

WLWK-PLRO178 - Liczba miast wspartych w zakresie adaptacji do zmian klimatu

WLWK-PLRO044 - Pojemność obiektów małej retencji

WLWK-RCO026 - Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR095 - Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury

WLWK-RCR037 - Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem (oprócz powodzi lub niekontrolowanych pożarów)

Działanie FENX.01.03 Gospodarka wodno-ściekowa

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.V - Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej

Institucja Pośrednicząca

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Institucja Wdrażająca

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Wysokość alokacji UE (EUR)

1 050 000 000,00

Zakres interwencji

064 - Gospodarka wodna i ochrona zasobów wodnych (w tym gospodarowanie wodami w dorzeczu, konkretne działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu, ponowne użycie, ograniczanie wycieków), 065 - Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Opis działania

Głównym celem działania jest wspieranie przedsięwzięć, związanych z budową nowej infrastruktury komunalnej do zbierania ścieków komunalnych, oraz budową, przebudową, rozbudową i remontem istniejącej infrastruktury komunalnej do ich oczyszczania, niezbędnych do zrealizowania zobowiązań wynikających z Dyrektywy 91/271/EWG dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych, tj. dyrektywy ściekowej.

Wsparcie przeznaczone jest wyłącznie dla inwestycji realizowanych w aglomeracjach o wielkości co najmniej 15 000 RLM, wskazanych w obowiązującym Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) jako niespełniające wymaganych warunków zgodności z ww. dyrektywą.

W uzasadnionych przypadkach i wyłącznie w ramach realizacji kompleksowych projektów, dopuszczalne jest włączenie do zakresu projektu również innych zadań związanych z gospodarką ściekową, a także zadań związanych z rozbudową i

poprawą jakości systemów zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia. Inwestycje takie mogą mieć charakter jedynie uzupełniający.

W przedmiotowym obszarze priorytetem jest zapewnienie gospodarki ściekowej zgodnej z wymogami dyrektywy ściekowej, niemniej jednak ważne jest również zapewnienie dostaw wody dobrej jakości, zmniejszenie zużycia wody, ujęcia jej w obieg zamknięty oraz wtórne wykorzystanie wody w gospodarce komunalnej.

Sposób wyboru projektów:

Konkurencyjny i niekonkurencyjny. Dokumentem stanowiącym podstawę do wyboru projektów będzie obowiązujący KPOŚK. W przypadku zakresu związanego z zaopatrzeniem w wodę, planowane zadania powinny się wpisywać w założenia Programu inwestycyjnego w zakresie poprawy jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Beneficjenci:

Podmioty odpowiedzialne za realizację zadań związanych z gospodarką wodno-ściekową na terenie aglomeracji, tj. jednostki samorządu terytorialnego i ich związki oraz przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne (w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków).

Typ projektów:

Kompleksowe projekty z zakresu gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracjach ujętych w KPOŚK.

Wspierane będą projekty, przyczyniające się do zapewnienia zgodności aglomeracji z wymogami dyrektywy ściekowej, obejmujące zakresem zależnie od potrzeb:

- budowę, rozbudowę lub modernizację oczyszczalni ścieków komunalnych, która jest niezbędna dla osiągnięcia zgodności z dyrektywą 91/271/EWG w zakresie standardów oczyszczania i/lub sumarycznej przepustowości oczyszczalni obsługujących aglomerację. Tam gdzie to możliwe, stosowane będą technologie

wykorzystujące potencjał energetyczny ścieków i osadów ściekowych do produkcji energii cieplnej i elektrycznej oraz energooszczędne urządzenia. Integralną część projektu mogą więc również stanowić działania związane z infrastrukturą służącą do przeróbki i zagospodarowania osadów ściekowych, z zastrzeżeniem jednak, że wydatki na infrastrukturę do produkcji energii ze ścieków i osadów ściekowych na potrzeby inne niż własne wnioskodawcy lub operatora (przez potrzeby własne należy rozumieć potrzeby w działalności nie objętej przepisami pomocy publicznej, w szczególności z zakresu gospodarki wodno-ściekowej stanowiącej monopol) nie będą kwalifikowane. W przypadku, gdy na oczyszczalni dochodzić będzie do sprzedaży biogazu lub energii (np. w wyniku inwestycji realizowanych poza projektem objętym wnioskiem o dofinansowanie), wnioskodawca zagwarantować musi prowadzenie rozdzielnej rachunkowości w celu zapewnienia rozdziału kosztów oraz przychodów pomiędzy działalnością energetyczną i wodno-kanalizacyjną oraz wykluczenia finansowania skrośnego pomiędzy tymi działalnościami. Za kwalifikowane nie będą mogły zostać również uznane wydatki na infrastrukturę, której celem jest przeróbka i zagospodarowanie osadów w kierunku ich komercyjnego wykorzystania;

i/lub

- budowę zbiorczych systemów kanalizacji sanitarnej na terenie aglomeracji, które nie spełniają wynikającego z dyrektywy 91/271/EWG wymogu w zakresie stopnia skanalizowania. Nie przewiduje się dofinansowania modernizacji kanalizacji sanitarnej, z wyjątkiem sytuacji, gdy jest ona niezbędna dla zrealizowania objętej projektem nowej sieci kanalizacji sanitarnej.

W uzasadnionych przypadkach i w ograniczonym zakresie, dopuszczalne jest włączenie do zakresu projektu również zadań związanych z:

- wdrożeniem inteligentnych systemów zarządzania sieciami wodno-kanalizacyjnymi;
- modernizacją lub rozbudową oczyszczalni ścieków komunalnych, w tym infrastruktury służącej do przeróbki i zagospodarowania osadów ściekowych oraz wykorzystania potencjału ścieków i osadów ściekowych do produkcji energii

cieplnej i elektrycznej, w przypadku oczyszczalni, które spełniają warunki zgodności z dyrektywą 91/271/EWG w zakresie standardów oczyszczania i sumarycznej przepustowości oczyszczalni obsługujących aglomerację (zakres działań związanych z zagospodarowaniem osadów ściekowych oraz wykorzystaniem potencjału energetycznego ścieków i osadów ściekowych powinien być zgodny z warunkami i zastrzeżeniami określonymi wyżej);

- wykorzystaniem energooszczędnych urządzeń i technologii stosowanych do zbierania ścieków komunalnych;

a także zadań związanych z rozbudową i poprawą jakości systemów zaopatrzenia ludności w wodę, dotyczących:

- ograniczania strat wody w sieciach wodociągowych;

- zwiększania efektywności dostaw wody, rozwoju systemów ujęć, uzdatniania, zaopatrzenia, dostawy wody do spożycia (w tym budowa nowych lub modernizacja istniejących sieci wodociągowych, stacji uzdatniania, ujęć wody);

- zmniejszenia zużycia wody, ujęcia jej w obieg zamknięty oraz wtórnego wykorzystania wody w podmiotach bezpośrednio realizujących zadania związane z gospodarką wodno-ściekową.

Powyższe zadania, niemające bezpośredniego wpływu na osiągnięcie przez aglomerację zgodności z dyrektywą ściekową, mogą mieć charakter jedynie uzupełniający (do 20% wartości całkowitego kosztu kwalifikowanego projektu) i będą dopuszczalne wyłącznie sytuacji, gdy równocześnie zostanie zapewniona zgodność aglomeracji z wymaganiami dyrektywy 91/271/EWG.

W uzasadnionych przypadkach możliwe jest sfinansowanie w projekcie wydatków na działania edukacyjne w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz/albo na współpracę, w tym wymianę wiedzy i doświadczeń oraz konsultacje, z partnerami z innych Państw Członkowskich, kandydujących lub stowarzyszonych, pod warunkiem, że będzie to bezpośrednio związane z realizowanym projektem.

Podatek VAT stanowi w całości wydatek niekwalifikowalny.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

70

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

70

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uprozczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Jednostki Samorządu Terytorialnego, Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne

Słowa kluczowe

dostarczanie_wody, dostęp_do_wody, gospodarka_ściekowa, kanalizacja, ścieki, sieć_kanalizacyjna

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://www.feniks.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/nabory/kryteria-wyboru-projektow/>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO031 - Długość nowych lub zmodernizowanych sieci kanalizacyjnych w ramach zbiorowych systemów odprowadzania ścieków

WLWK-RCO030 - Długość nowych lub zmodernizowanych sieci wodociągowych w ramach zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę

WLWK-PLRO047 - Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej

WLWK-PLRO045 - Długość wybudowanej sieci wodociągowej

WLWK-PLRO048 - Długość zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej

WLWK-PLRO046 - Długość zmodernizowanej sieci wodociągowej

WLWK-PLRO056 - Liczba doposażonych stacji uzdatniania wody

WLWK-PLRO233 - Liczba przebudowanych / zmodernizowanych ujęć wody

WLWK-PLRO055 - Liczba przebudowanych stacji uzdatniania wody

WLWK-PLRO052 - Liczba rozbudowanych / przebudowanych / zmodernizowanych oczyszczalni ścieków komunalnych

WLWK-PLRO234 - Liczba wdrożonych inteligentnych systemów zarządzania sieciami wodno-kanalizacyjnymi

WLWK-PLRO050 - Liczba wspartych oczyszczalni ścieków komunalnych

WLWK-PLRO053 - Liczba wspartych stacji uzdatniania wody

WLWK-PLRO051 - Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych

WLWK-PLRO054 - Liczba wybudowanych stacji uzdatniania wody

WLWK-PLRO232 - Liczba wybudowanych ujęć wody

WLWK-RCO032 - Wydajność nowo wybudowanych lub zmodernizowanych instalacji oczyszczania ścieków

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR039 - Ilość suchej masy komunalnych osadów ściekowych poddawanych procesom przetwarzania

WLWK-PLRR038 - Ludność podłączona do wybudowanej lub zmodernizowanej zbiorczej kanalizacji sanitarnej

WLWK-RCR041 - Ludność przyłączona do udoskonalonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę

WLWK-RCR042 - Ludność przyłączona do zbiorowych systemów oczyszczania ścieków co najmniej II stopnia

WLWK-PLRR086 - Równoważna liczba mieszkańców przyłączona do wybudowanej lub zmodernizowanej zbiorczej kanalizacji sanitarnej

WLWK-RCR043 - Straty wody w zbiorowych systemach zaopatrzenia w wodę

WLWK-PLRR018 - Wielkość ładunku ścieków poddanych ulepszonemu oczyszczaniu

Działanie FENX.01.04 Gospodarka odpadami oraz gospodarka o obiegu zamkniętym

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.VI - Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej

Instytucja Pośrednicząca

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Instytucja Wdrażająca

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Wysokość alokacji UE (EUR)

160 000 000,00

Zakres interwencji

067 - Gospodarowanie odpadami z gospodarstw domowych: działania w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, ich minimalizacji, segregacji, ponownego użycia, recyklingu, 069 - Gospodarowanie odpadami przemysłowymi i handlowymi: działania w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, ich minimalizacji, segregacji, ponownego użycia, recyklingu, 072 - Wykorzystanie materiałów pochodzących z recyklingu jako surowców zgodnie z kryteriami efektywności

Opis działania

W ramach działania przewidziano finansowanie następujących typów projektów:

1. Systemy selektywnego zbierania odpadów komunalnych uwzględniające rozwiązania dotyczące zapobiegania powstawaniu odpadów, w tym ponowne użycie.

Wspierane będą projekty dotyczące m.in. ponownego użycia, naprawy, wymiany rzeczy używanych, które będą prowadzić do wydłużenia cyklu życia produktu. Finansowane będą również projekty dotyczące zintegrowanego systemu selektywnego zbierania odpadów, w tym działania pozwalające na zapewnienie należytej jakości zebranych odpadów w miejscach ich powstawania, tj. „u źródła”, zwłaszcza w zakresie frakcji organicznej (bioodpady), odpadów niebezpiecznych czy zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, które mogą stanowić istotne zagrożenie dla jakości innych rodzajów odpadów zbieranych selektywnie.

Usprawnienie gminnych systemów selektywnego zbierania odpadów będzie dotyczyło zarówno stacjonarnych punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, jak również innych metod poprawiających systemową jakość selektywnego zbierania odpadów (np. lokalna infrastruktura selektywnego zbierania odpadów, automaty do zbierania odpadów, punkty mobilne).

Sposób wyboru projektów: konkurencyjny.

Beneficjenci: Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego.

2. Instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami.

Wspierane będą działania polegające na budowie nowych, rozbudowie lub modernizacji istniejących instalacji do przetwarzania poszczególnych frakcji odpadów, w szczególności w zakresie zwiększenia zdolności odzysku, w tym recyklingu odpadów. Preferowanymi rodzajami inwestycji będą instalacje zapewniające finalne zagospodarowanie odpadów w procesach recyklingu materiałowego lub recyklingu organicznego (bioodpadów). W celu zwiększenia osiąganego stopnia oraz jakości odzysku, w tym recyklingu, realizowane będą mogły być także instalacje do sortowania i mechanicznego przetwarzania

odpadów pochodzących z selektywnego zbierania. Uzyskane w ten sposób jednolite frakcje odpadów będą kierowane następnie do dalszych procesów zagospodarowania odpadów, w szczególności recyklingu, lub do wykorzystania w procesach produkcyjnych.

Sposób wyboru projektów: konkurencyjny.

Beneficjenci: Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego.

3. Rozwijanie recyklingu odpadów.

Wspierane będą działania polegające na budowie nowych, rozbudowie lub modernizacji istniejących instalacji w zakresie zdolności do realizacji procesów odzysku, w tym recyklingu

odpadów pochodzenia komunalnego, jak również odpadów przemysłowych i handlowych o podobnych właściwościach do odpadów komunalnych. W ramach większego projektu możliwe będzie także wsparcie uzupełniającej inwestycji związanej z selektywnym zbieraniem odpadów. Działania uzupełniające nie powinny odpowiadać za więcej niż 25% kosztów kwalifikowalnych projektu. Preferowane będą projekty dotyczące odpadów, dla których w obowiązujących aktach prawa krajowego lub UE lub w sektorowych dokumentach strategicznych (np. KPGO) określone zostały cele lub wymagane poziomy odzysku, w tym recyklingu, bądź ustalono obowiązek w zakresie selektywnego zbierania tych odpadów.

W ramach tego typu projektu wyklucza się możliwość wsparcia działań dotyczących instalacji, których budowa, utrzymanie i eksploatacja należą do obowiązkowych zadań własnych gmin.

Sposób wyboru projektów: konkurencyjny.

Beneficjenci: przedsiębiorcy.

4. Optymalizacja gospodarki surowcami i odpadami w przedsiębiorstwach w celu realizacji założeń GOZ.

Wspierane będą przedsięwzięcia w zakresie racjonalizacji zasobochłonności prowadzonej działalności w przedsiębiorstwach w całym cyklu życia produktu lub usługi. Realizowane działania będą przyczyniać się m.in. do ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów oraz zwiększenia wydajności materiałowej prowadzonych procesów technologicznych, wykorzystania jako surowców pozostałości i odpadów z procesów produkcji (własnej lub zewnętrznej), jak również wykorzystania w produkcji materiałów pochodzących z odzysku, w tym z procesów recyklingu lub przygotowania do recyklingu.

Możliwe będzie także wsparcie działań związanych z GOZ w zakresie ograniczenia zużycia wody w procesach technologicznych oraz zamknięciem jej w obiegu. Działania w zakresie ograniczenia wykorzystania wody będą mogły być realizowane jako uzupełniający element składowy przedsięwzięć, których głównym celem będzie efektywność materiałowa procesów produkcji. Działania uzupełniające nie powinny odpowiadać za więcej niż 25% kosztów kwalifikowalnych projektu.

Sposób wyboru projektów: konkurencyjny.

Beneficjenci: przedsiębiorcy.

5. Zapobieganie powstawaniu odpadów żywności poprzez wykorzystanie niesprzedanych produktów spożywczych lub produktów spożywczych o krótkim terminie przydatności do spożycia.

Podjęte zostaną działania (m.in. w formie projektów pilotażowych) w celu zapobiegania powstawaniu odpadów żywności poprzez wykorzystanie niesprzedanych produktów spożywczych lub produktów spożywczych o krótkim terminie przydatności do spożycia. Wsparcie kierowane m.in. do organizacji odbierających żywność zarówno w ilościach hurtowych (tzw. banki żywności), jak i detalicznych (tzw. organizacje foodsharingowe), dedykowane będzie na rozwój infrastruktury technicznej procesów logistycznych związanych z pozyskaniem, magazynowaniem i dystrybucją niesprzedanych lub niespożytych artykułów

żywnościowych oraz przetwarzania niesprzedanych lub niespożytych artykułów żywnościowych celem zachowania lub wydłużenia terminu ich przydatności do spożycia. Zakłada się, że wspierane będą także działania związane z promocją idei zrównoważonej konsumpcji oraz efektywnego wykorzystania żywności w gospodarstwach domowych – idea zero-waste.

Sposób wyboru projektów: konkurencyjny i niekonkurencyjny.

Beneficjenci: jednostki samorządu terytorialnego i ich związki; banki żywności; organizacje pozarządowe, w tym organizacje non-profit.

6. Działania edukacyjno-informacyjne społeczeństwa w szczególności w obszarze zapobiegania powstawaniu odpadów oraz prowadzenia działań w gospodarce odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami oraz w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym.

Wsparcie kierowane będzie na działania edukacyjno-informacyjne podnoszące świadomość ekologiczną społeczeństwa w zakresie gospodarki odpadami oraz przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym. Realizowane będą projekty w obszarach dotyczących propagowania prośrodowiskowych wzorców konsumpcji, zapobiegania powstawaniu odpadów, w tym ponownego użycia, selektywnego zbierania odpadów oraz prowadzenia wszelkich działań w gospodarce odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami.

Sposób wyboru projektów: konkurencyjny i niekonkurencyjny.

Beneficjenci: Ministerstwo Klimatu i Środowiska, organy i jednostki organizacyjne nadzorowane lub podległe MKiŚ, uczelnie wyższe, jednostki naukowe i badawczo-naukowe; pozarządowe organizacje ekologiczne.

Dodatkowe informacje: (tylko jeśli niezbędne)

- Wsparcia nie udziela się na inwestycje w zakresie składowania odpadów oraz na inwestycje służące zwiększeniu przepustowości obiektów przetwarzania odpadów resztkowych (w tym niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z przetwarzania odpadów), z wyjątkiem inwestycji w technologie odzyskiwania materiałów z odpadów resztkowych do celów GOZ.

- W zakresie inwestycji dedykowanych przetwarzaniu odpadów komunalnych wsparcie przeznaczone jest wyłącznie dla projektów zgodnych z założeniami Krajowego planu gospodarki odpadami oraz ujętych w Planach inwestycyjnych stanowiących załącznik do wojewódzkich planów gospodarki odpadami. Warunek ujęcia w Planie inwestycyjnym nie obejmuje projektów dotyczących odpadów innych niż komunalne; oraz projektów w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz recyklingu odpadów komunalnych, co wynika z kluczowego znaczenia tych działań dla realizacji celów UE w obszarze gospodarki odpadami. Wymogowi powyższemu nie podlegają inwestycje w zakresie gospodarowania odpadami innymi niż komunalne, w tym przemysłowymi i handlowymi oraz racjonalizacji zasobochłonności prowadzonej działalności w przedsiębiorstwach w ramach realizacji założeń GOZ. Wymogiem tym nie są także objęte projekty dot. zapobiegania powstawaniu odpadów żywności, jak również projekty edukacyjno-informacyjne.

Maksymalny poziom dofinansowania projektu (środki UE + współfinansowanie krajowe) właściwy dla danego typu projektu zostanie określony w dokumentacji naborowej.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

100

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Decyzja Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, Komunikat Komisji w sprawie stosowania reguł

UE w dziedzinie pomocy państwa w odniesieniu do rekompensaty z tytułu usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Wytyczne w sprawie pomocy państwa na ochronę klimatu i środowiska oraz cele związane z energią z 2022 r. (2022/C 80/01)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, W przygotowaniu

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Administracja rządowa, Duże przedsiębiorstwa, Jednostki naukowe, Jednostki Samorządu Terytorialnego, MŚP, Organizacje pozarządowe, Uczelnie

Słowa kluczowe

edukacja_ekologiczna, gospodarka_o_obiegu_zamkniętym, gospodarka_odpadami, minimalizacja_odpadów, odpady, odpady_komunalne, odpady_przemysłowe, ponowne_użycie, punkt_selektywnej_zbiórki_odpadów_komunalnych, recykling

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://www.feniks.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/nabory/kryteria-wyboru-projektow/>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO034 - Dodatkowe zdolności w zakresie recyklingu odpadów

WLWK-RCO107 - Inwestycje w obiekty do selektywnego zbierania odpadów

WLWK-PLRO064 - Liczba doposażonych zakładów zagospodarowania odpadów

WLWK-PLRO063 - Liczba przebudowanych zakładów zagospodarowania odpadów

WLWK-PLRO073 - Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych kształtujących świadomość ekologiczną

WLWK-PLRO180 - Liczba utworzonych Punktów Napraw i Ponownego Użycia

WLWK-PLRO179 - Liczba wspartych instalacji w zakresie ograniczania ilości odpadów powstających w procesach produkcyjnych

WLWK-PLRO182 - Liczba wspartych inwestycji w zakresie zagospodarowania odpadów w procesach innych niż recykling

WLWK-PLRO235 - Liczba wspartych przedsięwzięć w zakresie ograniczenia zużycia wody w procesach technologicznych

WLWK-PLRO236 - Liczba wspartych przedsięwzięć w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów żywności

WLWK-PLRO060 - Liczba wspartych punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK)

WLWK-PLRO061 - Liczba wspartych zakładów zagospodarowania odpadów

WLWK-PLRO062 - Liczba wybudowanych zakładów zagospodarowania odpadów

WLWK-RCO119 - Odpady przygotowane do ponownego użycia

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR020 - Ilość zredukowanych odpadów będących pozostałością w procesie produkcyjnym przedsiębiorstwa

WLWK-PLRR019 - Liczba osób objętych selektywnym zbieraniem odpadów komunalnych

WLWK-PLRR067 - Liczba osób objętych systemem zagospodarowania odpadów

WLWK-PLRR041 - Masa odpadów zagospodarowana w procesach innych niż recykling

WLWK-PLRR040 - Masa przedmiotów przekazanych do Punktów Napraw i Ponownego Użycia

WLWK-PLRR070 - Masa żywności zebrana dodatkowo w związku z realizacją wspartych przedsięwzięć

WLWK-PLRR068 - Moc przerobowa zakładu zagospodarowania odpadów

WLWK-RCR047 - Odpady poddane recyklingowi

WLWK-RCR048 - Odpady wykorzystywane jako surowce

WLWK-RCR103 - Odpady zbierane selektywnie

WLWK-PLRR069 - Ograniczenie zużycia wody w procesach technologicznych

WLWK-PLRR060 - Zasięg działań/ kampanii edukacyjno-informacyjnych

Działanie FENX.01.05 Ochrona przyrody i rozwój zielonej infrastruktury

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.VII - Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia

Instytucja Pośrednicząca

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Instytucja Wdrażająca

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Wysokość alokacji UE (EUR)

310 000 000,00

Zakres interwencji

073 - Rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja skażonych gruntów,
074 - Rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja skażonych gruntów zgodnie z kryteriami efektywności, 077 - Działania mające na celu poprawę jakości powietrza i ograniczenie hałasu, 078 - Ochrona, regeneracja i zrównoważone wykorzystanie obszarów Natura 2000, 079 - Ochrona przyrody i różnorodności

biologicznej, dziedzictwo naturalne i zasoby naturalne, zielona i niebieska infrastruktura

Opis działania

W ramach działania przewidziano finansowanie następujących typów projektów:

1. Ochrona in-situ lub ex-situ zagrożonych gatunków i siedlisk przyrodniczych

Ochrona czynna gatunków roślin, zwierząt, grzybów i siedlisk przyrodniczych w oparciu o zatwierdzone dokumenty planistyczne dla obszarów Natura 2000, parków narodowych i rezerwatów przyrody (jeśli pokrywają się częściowo lub całkowicie z obszarem N2000). Kompleksowa, ponadregionalna ochrona gatunkowa (populacji zasiedlających obszary N2000 i siedliska poza nimi). Promocja ochrony gatunków, których stan ochrony został określony jako niewłaściwy (U1, U2 lub XX) lub których trend określono jako spadkowy na poziomie regionu biogeograficznego w raporcie dla KE z art. 17 dyrektywy siedliskowej za lata 2013-18, których trend liczebności określono jako spadkowy z art. 12 dyrektywy ptasiej w raporcie za lata 2013-2018 lub uznanych za zagrożone (w kategorii VU, EN lub CR) według Czerwonej listy ptaków Polski z 2020 r. Wsparciem objęte będą też gatunki i siedliska przyrodnicze, które wymagają utrzymania właściwego stanu ochrony lub stabilnego trendu stanu ochrony lub liczebności populacji. Finansowanie też ochrony gatunków ex-situ.

Wydatki na elementy uzupełniające działania i wskazane dla innych typów projektów - łącznie do 15% wydatków kwalifikowalnych.

Beneficjenci:

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 21

2. Opracowanie dokumentów planistycznych dla obszarów chronionych.

Przygotowanie lub aktualizacja dokumentów planistycznych parków narodowych, obszarów N2000 i rezerwatów przyrody (jeśli pokrywają się częściowo lub całkowicie z obszarem N2000 i istnieje konieczność ustanowienia dla nich odrębnych dokumentów) oraz wymagane działania towarzyszące.

Beneficjenci:

1, 3, 4, 10.

3. Zwalczanie inwazyjnych gatunków obcych.

Projekty zwalczania IGO, służące zahamowaniu presji na rodzime gatunki i siedliska.

Wsparcie będzie ograniczone do działań wynikających z ustawy z 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych oraz do działań wynikających z ustawy z dnia 4 listopada 2022 o Centralnym Azylu dla Zwierząt. Wspierane będą projekty kompleksowego zarządzania IGO, w tym aktualizujące wiedzę o tych gatunkach i sposobach ich eliminacji, kontroli lub izolacji, w szczególności gatunków należących do IGO stwarzających zagrożenie dla UE lub Polski oraz przedsięwzięcia wdrażające Plan działań dotyczący priorytetowych dróg przenoszenia IGO stwarzających zagrożenie dla UE lub Polski.

Beneficjenci:

1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 20

4. Rozwój zdolności i usprawnienie zarządzania obszarami chronionymi.

Projekty służące poprawie zdolności parków narodowych oraz podmiotów zarządzających obszarami N2000 do zarządzania tymi obszarami m.in. w zakresie:

- rozwoju infrastruktury geoinformacyjnej, cyfryzacji zasobów oraz ich przetwarzania i interpretacji, wykorzystania technik teledetekcyjnych, monitoringowych i inwentaryzacyjnych, a także doposażenia w sprzęt komputerowy, zakup bezzałogowych statków, specjalistycznego oprogramowania, pozyskania danych przestrzennych oraz szkoleń,

- ochrony terenów cennych przyrodniczo poprzez wykup nieruchomości gruntowych, ograniczenie antropopresji i kanalizację ruchu turystycznego – budowa małej infrastruktury, utrzymanie i wyznaczanie szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych, wieże widokowe nie kolidujące z ochroną krajobrazu, pomosty, szlabany, tablice edukacyjno-informacyjne etc.,

- infrastruktury bezpośrednio służącej edukacji: budowy, rozbudowy lub modernizacji bazy edukacyjnej PN w celu prowadzenia działalności dydaktycznej,

Beneficjenci:

1, 2, 3, 4,10,11, 21

5.a. Zielona i niebieska infrastruktura wraz ze stosownym zapleczem

Kompleksowe projekty przywracania warunków dla rodzimej różnorodności biologicznej, także w miastach, w zakresie m.in. korytarzy ekologicznych, mokradeł, torfowisk, stref buforowych, lasów, łąk (kwietnych), stref przewietrzania, przepławek i przejść dla zwierząt, wygradzenia dzikich stref, zielonych dachów i ścian z konstrukcją nośną, biologicznie czynnych cieków wodnych i małych zbiorników retencyjnych na gruncie, instalacji utrzymania zieleni wodą opadową i naturalnym nawozem, leczenia i umacniania drzew, zazielenienia z premiowaniem drzew, zwłaszcza owocowych i innych roślin miododajnych.

Wydatki na elementy uzupełniające działania i wskazane dla innych typów projektów - łącznie do 15% wydatków kwalifikowalnych.

Beneficjenci:

3, 9, 6, 17, 18

5.b. Zielona i niebieska infrastruktura wraz ze stosownym zapleczem - „odbetonowanie” terenów miejskich.

Samodzielne projekty na terenach miejskich obejmujące rozszczelnienie powierzchni nieprzepuszczalnych – usuwanie betonowych, asfaltowych i innych powierzchniowych uszczelnień gruntu, a także wymiana gruntów, które stały się nieprzepuszczalne w wyniku chemicznego zasklepienia oraz wymiana lub spulchnienie gruntów zagęszczonych) i przywrócenie na tych powierzchniach wegetacji na gruncie, w wyniku czego powstaną tereny zagospodarowane zielenią, w tym z udziałem niebieskiej infrastruktury, sprzyjające zachowaniu i ochronie różnorodności biologicznej.

Beneficjenci:

6, 17

6. Monitoring przyrody, powietrza i hałasu

Kompleksowe działania mające na celu m.in. doposażenie, modernizację, promocję i wzmocnienie monitoringu przyrody, powietrza oraz hałasu. Wspierane będą zadania inwestycyjne i nieinwestycyjne obejmujące m.in. zakup specjalistycznych urządzeń pomiarowych wraz z niezbędnym wyposażeniem i materiałami eksploatacyjnymi, sprzętu pomiarowo-analityczno-badawczego oraz mobilnych laboratoriów.

Beneficjenci:

1, 2, 4, 7, 10, 19, 21.

7a. Rekultywacja i remediacja terenów zdegradowanych działalnością gospodarczą;

Projekty dotyczące rekultywacji i remediacji terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych. W sytuacji, gdy ze względu na poziom zanieczyszczenia lub względy związane z ładem przestrzennym i zrównoważonym rozwojem wskazujące, iż uzasadnione będzie zagospodarowanie terenu na cele gospodarcze, dopuszcza się wykorzystanie terenu po realizacji projektu na potrzeby działalności gospodarczej, która wnosi istotny wkład w realizację co najmniej jednego celu środowiskowego w rozumieniu Rozporządzenia Taksonomii. Wsparcie może być udzielone wyłącznie w przypadkach, gdy podmiot odpowiedzialny za degradację terenu czy też składowanie lub gromadzenie odpadów nie może być zidentyfikowany lub nie może zostać obciążony odpowiedzialnością za sfinansowanie remediacji lub rekultywacji zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”. Finansowane będą działania związane z analizami degradacji i zanieczyszczenia oraz poprawy stanu środowiska na danym terenie.

Beneficjenci:

2, 3, 6, 11, 17

7b. Usuwanie niewłaściwie składowanych lub magazynowanych odpadów oraz wywołanego przez nie zagrożenia dla ludzi lub środowiska

Projekty dot. usuwania i zagospodarowania niewłaściwie składowanych lub magazynowanych odpadów stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzi lub stanu środowiska, podejmowane jako zadanie publiczne przez organy publiczne zgodnie z art. 26a ustawy o odpadach. Wsparcie obejmuje tereny będące własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego (w tym również tereny Skarbu Państwa będące w wieczystym użytkowaniu j.s.t.), na których występują odpady niebezpieczne lub łącznie odpady niebezpieczne i odpady inne niż niebezpieczne.

Po usunięciu odpadów, z uwzględnieniem założeń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla lokalizacji, wskazane jest doprowadzenie powierzchni ziemi, obiektów lub akwenów, poprzez rekultywację lub remediację, do stanu umożliwiającego wykorzystanie tych miejsc na cele przyrodnicze, publiczne, społeczne lub gospodarcze (w ostatnim wymienionym przypadku - wnoszące istotny wkład w realizację co najmniej jednego celu środowiskowego w rozumieniu Rozporządzenia Taksonomii).

Projekty będą wspierane z zachowaniem zasady „zanieczyszczający płaci”, tj. kiedy posiadacz odpadów lub inny podmiot zobowiązany do usunięcia odpadów nie może zostać zidentyfikowany lub nie można wszcząć wobec niego postępowania egzekucyjnego lub egzekucja okazała się bezskuteczna, lub w przypadkach wynikających z konieczności zastosowania art. 26a ustawy o odpadach, tj. potwierdzono zagrożenie dla zdrowia ludzi lub możliwość zaistnienia nieodwracalnych szkód w środowisku oraz konieczne jest niezwłoczne podjęcie tych działań. W przypadku trwających działań mających na celu identyfikację/pociągnięcie do odpowiedzialności prawnej i finansowej podmiotu odpowiedzialnego za gospodarowanie odpadami lub uzyskanie w przyszłości informacji pozwalających na jego identyfikację, beneficjent jest zobowiązany do podjęcia wszelkich działań mających na celu realizację zasady „zanieczyszczający płaci”, a jeśli będą one skuteczne, do rozliczenia uzyskanego wsparcia zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie.

Beneficjenci:

2, 5, 6, 13, 17

8. Edukacja w zakresie ochrony przyrody.

Samodzielne projekty ukierunkowane na poprawę wiedzy i świadomości społeczeństwa na temat celów i zasad ochrony przyrody oraz wpływu zanieczyszczeń na stan środowiska i zdrowie ludzi. Osiągnięciu tego celu będzie służyło wykorzystanie różnorodnych form i środków przekazu oraz nowoczesnych narzędzi informacyjno-komunikacyjnych i materiałów edukacyjnych.

Beneficjenci:

2, 3, 4, 7, 8, 9, 20

1 - GDOŚ, 2 - rdoś, 3 -PGL LP, 4 - parki narodowe, 5 - jednostki administracji rządowej, 6 – jst i ich związki oraz jednostki organizacyjne działające w ich imieniu, 7 - jednostki naukowe i naukowo-badawcze, 8 - uczelnie wyższe, 9 - pozarządowe organizacje ekologiczne, 10 - urzędy morskie, 11 - BULiGL, 12 - GIRM, 13 - zarządcy nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa, 14 - PZŁ, 15 - PZW, 16 - PIOŚ, 17 - podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jst, 18 - stowarzyszenia ogrodowe, 19 – GIOŚ, 20– MKiŚ i jednostki podległe, 21 – partnerstwa

Sposób wyboru projektów:

- konkurencyjny: typy projektów 1, 3, 4, 5a, 5b, 7a, 8

- niekonkurencyjny: typy projektów 1, 2, 3, 4, 5a, 6, 7a, 7b, 8

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

100

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, W przygotowaniu

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerstwa, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Administracja rządowa, Instytucje odpowiedzialne za gospodarkę wodną, Jednostki naukowe, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Lasy Państwowe, parki narodowe i krajobrazowe, MŚP, Organizacje badawcze, Organizacje pozarządowe, Partnerstwa instytucji pozarządowych, Uczelnie, Urzędy Morskie

Słowa kluczowe

bioróżnorodność, Natura_2000, niebieska_infrastruktura, nowe_funkcje_terenów_zdegradowanych, ochrona_czynna, ochrona_gatunków, odtwarzanie_siedlisk, park_narodowy, rekultywacja, zielona_infrastruktura

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://www.feniks.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/nabory/kryteria-wyboru-projektow/>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO136 - Długość odnowionych szlaków turystycznych

WLWK-PLRO137 - Długość utworzonych szlaków turystycznych

WLWK-PLRO135 - Długość wspartych szlaków turystycznych

WLWK-PLRO176 - Liczba nowych/zmodernizowanych stanowisk pomiarowych na potrzeby monitoringu stanu środowiska

WLWK-PLRO194 - Liczba obiektów infrastruktury na cele ukierunkowania ruchu turystycznego albo edukacji przyrodniczej

WLWK-PLRO074 - Liczba opracowanych dokumentów planistycznych z zakresu ochrony przyrody

WLWK-PLRO073 - Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych kształtujących świadomość ekologiczną

WLWK-PLRO071 - Liczba wspartych form ochrony przyrody

WLWK-PLRO183 - Liczba wyznaczonych stanowisk/punktów monitoringowych

WLWK-RCO039 - Obszar objęty zainstalowanymi systemami monitorowania zanieczyszczenia powietrza

WLWK-RCO114 - Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich

WLWK-PLRO069 - Powierzchnia obszarów chronionych i cennych przyrodniczo innych niż Natura 2000 objętych działaniami ochronnymi i odtwarzającymi

WLWK-RCO037 - Powierzchnia obszarów Natura 2000 objętych środkami ochrony i odtworzenia

WLWK-PLRO070 - Powierzchnia siedlisk wspieranych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony

WLWK-RCO038 - Powierzchnia wspieranych zrekultywowanych gruntów

WLWK-RCO036 - Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu

PROG-FENX.S.002.P - Liczba nowych lub zmodernizowanych specjalistycznych urządzeń pomiarowo-badawczych do monitorowania środowiska

PROG-FENX.S.003.P - Liczba utworzonych lub zmodernizowanych systemów do gromadzenia, przetwarzania, udostępniania i wizualizacji danych z zakresu monitoringu środowiska

PROG-FENX.S.001.P - Liczba wspartych systemów do zarządzania obszarami przyrodniczymi

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR052 - Grunty zrekultywowane wykorzystywane jako tereny zielone, pod budowę lokali socjalnych lub pod działalność gospodarczą lub inną

WLWK-PLRR042 - Liczba gatunków zagrożonych, dla których wykonano działania ochronne

WLWK-PLRR044 - Liczba inwazyjnych gatunków obcych, wobec których podjęto działania ograniczające ich negatywny wpływ

WLWK-PLRR045 - Liczba przedsięwzięć z zakresu ochrony przyrody wspartych w fazie przygotowawczej

WLWK-RCR095 - Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury

WLWK-RCR050 - Ludność odnosząca korzyści ze środków na rzecz jakości powietrza

WLWK-PLRR043 - Powierzchnia obszarów chronionych, dla których opracowano dokumenty planistyczne

WLWK-PLRR050 - Średnioroczna liczba odbiorców działań edukacji przyrodniczej we wspartych ośrodkach

WLWK-PLRR060 - Zasięg działań/ kampanii edukacyjno-informacyjnych

PROG-FENX.S.004.R - Liczba gatunków i siedlisk przyrodniczych objętych monitoringiem przyrodniczym

PROG-FENX.S.007.R - Liczba gatunków/siedlisk, dla których wykonano ocenę stanu ochrony

PROG-FENX.S.012.R - Liczba instytucji objętych wzmocnieniem systemu monitoringu środowiska

PROG-FENX.S.009.R - Liczba map rozmieszczenia gatunków/siedlisk

PROG-FENX.S.006.R - Liczba miast, w których zainstalowano nowe stanowiska monitoringu hałasu

PROG-FENX.S.008.R - Liczba opracowanych metodyk

PROG-FENX.S.011.R - Liczba wzmocnionych systemów służących udostępnianiu informacji o stanie środowiska

PROG-FENX.S.010.R - Powierzchnia geosystemów objęta zmodernizowanym systemem pomiarowym

PROG-FENX.S.005.R - Powierzchnia obszarów przyrodniczych objęta systemem monitorowania

Priorytet FENX.02 Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z EFRR

Instytucja Zarządzająca

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Programów Infrastrukturalnych

Fundusz

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Cel Polityki

CP2 - Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej

Miejsce realizacji

DOLNOŚLĄSKIE, KUJAWSKO-POMORSKIE, ŁÓDZKIE, LUBELSKIE, LUBUSKIE, MAŁOPOLSKIE, Mazowiecki regionalny, OPOLSKIE, PODKARPACKIE, PODLASKIE, POMORSKIE, ŚLĄSKIE, ŚWIĘTOKRZYSKIE, WARMIŃSKO-MAZURSKIE, Warszawski stołeczny, WIELKOPOLSKIE, ZACHODNIOPOMORSKIE

Wysokość alokacji UE (EUR)

5 129 441 892,00

Działanie FENX.02.01 Infrastruktura ciepłownicza

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.I - Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych

Instytucja Pośrednicząca

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Instytucja Wdrażająca

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Wysokość alokacji UE (EUR)

1 183 000 000,00

Zakres interwencji

054 - Wysokosprawna kogeneracja, system ciepłowniczy i chłodniczy, 055 - Wysokosprawna kogeneracja, efektywny system ciepłowniczy i chłodniczy z niskimi emisjami w cyklu życia, 056 - Wymiana systemów ciepłowniczych zasilanych węglem na systemy ciepłownicze zasilane gazem ziemnym z myślą o łagodzeniu zmian klimatu

Opis działania

W ramach działania interwencja dotyczy rozwoju skojarzonej produkcji energii elektrycznej i ciepła w procesie wysokosprawnej kogeneracji (w tym także energii elektrycznej, ciepła i chłodu w procesie trigeneracji) oraz rozwoju systemów ciepłowniczych i chłodniczych (również chłodu systemowego), w tym także

magazynów energii cieplnej/elektrycznej przyczyniających się do integracji energii z OZE. Dla systemów ciepłowniczych i chłodniczych, głównymi źródłami ciepła powinno być ciepło ze źródeł kogeneracyjnych, źródeł odnawialnych, paliw dopuszczonych na mocy art. 7 rozporządzenia 2021/1058 ERDF/CF; ciepło odpadowe z procesów przemysłowych lub kombinacja wyżej wymienionych. W zakresie wysokosprawnej kogeneracji wsparcie powinno być dedykowane jednostkom wytwórczym OZE (np. wykorzystujących biomasę, biogaz lub biometan) a także pozostałym niskoemisyjnym jednostkom wytwórczym (wykorzystującym np. paliwa gazowe, w tym gaz ziemny zgodnie z sekcją 4.30 załącznika 1 do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2139 z dnia 4 czerwca 2021 r., w brzmieniu określonym postanowieniami rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1214 z dnia 9 marca 2022 r. zmieniającego rozporządzenie delegowane (UE) 2021/2139 w odniesieniu do działalności gospodarczej w niektórych sektorach energetycznych oraz rozporządzenie delegowane (UE) 2021/2178 w odniesieniu do publicznego ujawniania szczególnych informacji w odniesieniu do tych rodzajów działalności gospodarczej, nie będą wspierane jednostki wytwórcze wykorzystujące węgiel. W przypadku źródeł ciepła systemowego wymiana źródła opartego na węglu na gazowe będzie możliwe tylko w przypadku, gdy zastosowanie OZE nie będzie technicznie lub ekonomicznie wykonalne. Preferowane będą źródła wykorzystujące energię z OZE i ciepła odpadowego.

Wspierana będzie modernizacja już istniejącej sieci w kierunku poprawy efektywności energetycznej oraz realizacja projektów związanych z rozwojem systemów ciepłowniczych.

Wsparcie dla magazynów energii elektrycznej i ciepła będzie możliwe także jako samodzielne inwestycje (w zakresie dopuszczonym przepisami dotyczącymi pomocy publicznej), choć preferowane będzie połączenie źródła i magazynu w jednym projekcie. Dofinansowanie w ramach działania będzie można uzyskać również na inwestycje w zakresie infrastruktury sieciowej, w tym: budowy sieci ciepłowniczej (celem przyłączenia nowych odbiorców), modernizacji (przebudowy) sieci ciepłowniczej, budowy i przebudowy: komór ciepłowniczych, przepompowni

wody sieciowej oraz węzłów cieplnych, również jako układów hybrydowych, m.in. w wyniku likwidacji grupowych węzłów cieplnych.

Jeżeli będzie to możliwe, wspierane będzie wykorzystanie rozwiązań mających na celu wdrożenie technologii wodorowych w energetyce i ciepłownictwie. W tym obszarze premiowane będą rozwiązania oparte na gazach odnawialnych.

W ramach programu wsparcie mogą otrzymać projekty dotyczące efektywnych systemów ciepłowniczych w rozumieniu art.2 pkt 41 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego I Rady 2012/27/UE o efektywności energetycznej z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylecia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz.Urz. UE L 315 z 14.11.2012, str 1 z późn. zm.) oraz przedsięwzięcia odnoszące się do systemów ciepłowniczych nieposiadających tego statusu, pod warunkiem, że beneficjent pomocy rozpoczął prace mające na celu osiągnięcie tego statusu w ciągu 3 lat od rozpoczęcia prac objętych pomocą dotyczącą sieci ciepłowniczych lub chłodniczych. Do wniosku o dofinansowanie beneficjent dołącza wiarygodny plan osiągnięcia statusu efektywnego systemu ciepłowniczego w okresie, o którym mowa powyżej. W przypadku zmiany definicji efektywnego systemu ciepłowniczego określonej w ww. Dyrektywie, zmianie mogą ulec także zasady wsparcia.

Wsparcie z poziomu krajowego dedykowane jest dla przedsiębiorstw realizujących inwestycje w systemach ciepłowniczych o mocy zamówionej powyżej 5 MW. Inwestycje realizowane w systemach ciepłowniczych o mocy zamówionej nie wyższej niż 5 MW będą mogły uzyskać wsparcie z poziomu regionalnego.

Budowa/ rozbudowa jednostek wysokosprawnej kogeneracji z uwzględnieniem magazynów ciepła, w tym projektów zawierających tylko komponent magazynowy będzie wspierana tylko z poziomu krajowego.

Zgodnie z art. 7 rozporządzenia 2021/1058 ERDF/CF wspierane projekty w ramach kodu 56 powinny zostać wybrane do 31 grudnia 2025 i nie mogą być fazowane w następnym okresie perspektywy finansowej.

Rodzaje projektów muszą być zgodne z zasadą DNSH.

VAT niekwalifikowalny.

Przykładowe typy projektów:

- Sieć ciepłownicza/chłodnicza (wraz z magazynem energii) (kod 54)
- Źródła wysokosprawnej kogeneracji (wraz z magazynem energii) (kod 54)
- Magazyn energii cieplnej/elektrycznej (kod 54 i 55 - typ projektu będzie czerpał z kodów właściwych dla instalacji, przy której będzie pracował)
- Sieć ciepłownicza/chłodnicza (wraz z magazynem energii) (kod 55)
- Źródła wysokosprawnej kogeneracji (wraz z magazynem energii) (kod 55)
- Źródła wysokosprawnej kogeneracji (wraz z magazynem energii) z wykorzystaniem gazu ziemnego (kod 56).

W przypadku projektów w zakresie sieci ciepłowniczej/chłodniczej (kody: 54, 55) oraz źródeł wysokosprawnej kogeneracji (kody: 54, 55, 56) budowa magazynu energii stanowi dodatkowy (nieobowiązkowy) element projektu.

Beneficjenci ww. typów projektów: przedsiębiorcy, jednostki samorządu terytorialnego oraz działające w ich imieniu jednostki organizacyjne, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego nie będące przedsiębiorcami, spółdzielnie mieszkaniowe, podmioty będące dostawcami usług energetycznych w rozumieniu dyrektywy 2012/27/UE działające na rzecz jednostek samorządu terytorialnego.

W przypadku wsparcia udzielonego w formie IF ww. podmioty (oprócz instytucji finansowej) są ostatecznymi odbiorcami wsparcia udzielonego przez beneficjenta, tj. podmiot wdrażający instrument finansowy.

Możliwe jest sfinansowanie w projekcie wydatków na działania edukacyjne w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz/albo na współpracę, w tym wymianę wiedzy i doświadczeń oraz konsultacje, z partnerami z innych Państw Członkowskich, kandydujących lub stowarzyszonych, pod warunkiem, że będzie to bezpośrednio związane z realizowanym projektem.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

79.71

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

79.71

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na inwestycje w obszarze energetyki w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027 (Dz.U. 2022 poz. 2774)

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja, Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: dotacje w ramach operacji instrumentu finansowego, Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: pożyczka

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje wspierające biznes, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Instytucje finansowe, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Wspólnoty, spółdzielnie mieszkaniowe i TBS

Słowa kluczowe

ciepło, ciepłownie, dystrybucja_ciepła, efektywność_energetyczna, elektrociepłownia, kogeneracja, magazyn_ciepła, magazyn_energii, sieci_ciepłownicze, transformacja_energetyczna

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://www.feniks.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/nabory/kryteria-wyboru-projektow/>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO020 - Długość wybudowanych sieci ciepłowniczych

WLWK-PLRO021 - Długość zmodernizowanych sieci ciepłowniczych

WLWK-PLRO029 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji

WLWK-PLRO028 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji

WLWK-RCO104 - Liczba jednostek wysokosprawnej kogeneracji

WLWK-PLRO033 - Liczba jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej z OZE

WLWK-PLRO237 - Liczba powstałych magazynów energii ciepłej

WLWK-PLRO238 - Liczba powstałych magazynów energii elektrycznej

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-PLRO036 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii ciepłej z OZE

WLWK-PLRO034 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO037 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii ciepłej z OZE

WLWK-PLRO035 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO208 - Pojemność magazynów energii elektrycznej

WLWK-RCO002 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji

WLWK-RCO003 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych

WLWK-RCO004 - Przedsiębiorstwa otrzymujące wsparcie niefinansowe

WLWK-RCO020 - Wybudowane lub zmodernizowane sieci ciepłownicze i chłodnicze

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR017 - Ilość wytworzonej energii ciepłej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji

WLWK-PLRR015 - Ilość wytworzonej energii elektrycznej i ciepłej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji

WLWK-PLRR016 - Ilość wytworzonej energii elektrycznej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji

WLWK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych

Działanie FENX.02.02 Rozwój OZE

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.II - Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju

Instytucja Pośrednicząca

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Instytucja Wdrażająca

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Wysokość alokacji UE (EUR)

538 000 000,00

Zakres interwencji

047 - Energia odnawialna: wiatrowa, 048 - Energia odnawialna: słoneczna, 049 - Energia odnawialna: biomasa, 050 - Energia odnawialna: biomasa o wysokim poziomie redukcji emisji gazów cieplarnianych, 052 - Inne rodzaje energii odnawialnej (w tym energia geotermalna)

Opis działania

Planowane wsparcie skierowane będzie na realizację projektów w zakresie budowy lub przebudowy instalacji odnawialnych źródeł energii do wytwarzania energii elektrycznej, ciepła oraz wytwarzania paliw alternatywnych z OZE (w szczególności biometanu i zielonego wodoru) wraz z możliwością wsparcia: (1) magazynów energii działających na potrzeby danego źródła OZE oraz (2) infrastruktury umożliwiającej przyłączenie do sieci elektroenergetycznej, ciepłowniczej lub gazowej.

Wsparciem w zakresie instalacji odnawialnych źródeł energii do wytwarzania biometanu objęta będzie budowa i rozbudowa instalacji do wytwarzania biometanu (w tym instalacji wytwarzania biogazu na potrzeby wytwarzania biometanu oraz instalacji oczyszczania biogazu do postaci biometanu, z magazynami biogazu i biometanu), wraz z infrastrukturą niezbędną do wprowadzania biometanu do sieci gazowych (dystrybucyjnych lub przesyłowych).

W ramach działania planowane jest również wsparcie realizacji projektów inwestycyjnych dotyczących instalacji OZE do produkcji energii elektrycznej w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (m.in. magazyny ciepła / urządzenia grzewcze; magazyny energii elektrycznej; systemy zarządzania energią HEMS/EMS; kolektory słoneczne c. w. u.). W przypadku projektów finansujących rozwój produkcji energii z promieniowania słonecznego w budynkach mieszkalnych beneficjentem wsparcia będzie NFOŚiGW (Program Mój Prąd).

Wsparcie projektów wykorzystujących energię wód możliwe będzie wyłącznie przy zachowaniu ciągłości morfologicznej cieku poprzez zapewnienie pełnej drożności budowli dla przemieszczeń fauny wodnej. Projekty związane z energetyką wodną nie mogą powodować nieosiągnięcia dobrego stanu lub potencjału jednolitych części wód, nie mogą też pogarszać stanu lub potencjału jednolitych części wód oraz nie mogą mieć znaczącego wpływu na cele ochrony obszarów objętych siecią Natura 2000.

W przypadku projektów wykorzystujących biogaz w instalacjach o całkowitej nominalnej mocy cieplnej powyżej 2 MW lub stałe paliwa z biomasy w instalacjach o całkowitej nominalnej mocy cieplnej powyżej 20 MW, jako źródło wytwarzania

energii odnawialnej elektrycznej niezbędne będzie spełnienie kryteriów zrównoważonego rozwoju zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych.

W zakresie projektów dotyczących wytwarzania ciepła z OZE, wsparcie obejmować będzie także różne typy pomp ciepła wykorzystywanych w ciepłownictwie i ogrzewnictwie, w tym współpracujących z węzłami cieplnymi jako układy hybrydowych węzłów cieplnych (oznaczających zastosowanie w jednym węźle połączenia kilku różnych technologii).

Wspierane będą także inwestycje w zakresie produkcji wodoru z OZE oraz projekty w zakresie produkcji energii elektrycznej i/lub ciepła z wodoru z OZE.

W ramach programu krajowego przewidziane jest wsparcie większych instalacji, tj. instalacji o mocy:

1. energia elektryczna:

- wiatr: pow. 5 MWe,
- biomasa: pow. 5MWe,
- biogaz: pow. 0,5 MWe,
- woda: pow. 5 MWe,
- promieniowanie słoneczne: pow. 0,5 MWe.

2. energia cieplna:

- biomasa: pow. 5 MWth,
- promieniowanie słoneczne: pow. 0,5 MWth,
- geotermia (w tym pompy ciepła): pow. 0,5 MWth,
- biogaz: pow. 0,5 MWth.

Demarkacja dotyczy sumarycznej mocy wszystkich instalacji wchodzących w skład projektu.

Magazyny energii elektrycznej lub ciepła działające na potrzeby danego źródła, mogą stanowić element projektu zwiększającego produkcję energii z OZE (preferowana forma) bądź stanowić oddzielną inwestycję, w celu połączenia z istniejącą instalacją do produkcji energii ze źródeł odnawialnych.

Moce magazynów energii elektrycznej przewidziane do dofinansowania w ramach programu krajowego:

- pow. 1 MWe, przy czym w przypadku magazynów realizowanych w ramach instalacji OZE ich moc nie powinna przekraczać sumarycznej mocy wszystkich jednostek wytwórczych wchodzących w skład tej instalacji.

Przykładowe typy projektów:

- a) Budowa, przebudowa, modernizacja i rozbudowa odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania biometanu wraz z przyłączeniem do sieci gazowej. (kod 52)
- b) Budowa lub rozbudowa odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania energii elektrycznej i/lub ciepła z biogazu wraz z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci, w tym z infrastrukturą umożliwiającą wykorzystanie ciepła wytworzonego w skojarzeniu. (kod 52)
- c) Budowa lub rozbudowa odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania energii elektrycznej i/lub ciepła z biomasy wraz z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci (kody 49 i 50)
- d) Budowa lub rozbudowa odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania energii elektrycznej i/lub ciepła z promieniowania słonecznego wraz z

magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci. (kod 48)

e) Budowa lub rozbudowa odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z wiatru wraz z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci. (kod 47)

f) Magazyny energii elektrycznej lub cieplnej (wg kodu interwencji właściwego dla typu magazynowanego OZE)

g) Budowa i rozbudowa instalacji w zakresie wytwarzania wodoru z OZE wraz z magazynami wodoru działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci, w tym dedykowanej sieci do transportu wodoru (wg kodu interwencji OZE, z którego wodór jest produkowany)

h) Budowa lub rozbudowa odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania ciepła z geotermii i pomp ciepła wraz z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci (kod 52)

i) Budowa lub rozbudowa odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania energii elektrycznej w elektrowniach wodnych wraz z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci (kod 52)

Beneficjentami wsparcia mogą być przedsiębiorcy, administracja publiczna oraz jednostki samorządów terytorialnych. W przypadku wsparcia udzielonego w formie IF beneficjentem będzie instytucja wdrażająca instrument finansowy, a ostatecznymi odbiorcami wsparcia udzielonego przez beneficjenta będą przedsiębiorcy, administracja publiczna oraz jednostki samorządów terytorialnych. W przypadku projektów finansujących rozwój produkcji energii ze słońca w budynkach mieszkalnych beneficjentem wsparcia będzie NFOŚiGW, a ostatecznymi odbiorcami wsparcia osoby fizyczne wspierane w ramach PP „Mój Prąd”.

Możliwe jest sfinansowanie w projekcie wydatków na działania edukacyjne w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz/albo na

współpracę, w tym wymianę wiedzy i doświadczeń oraz konsultacje, z partnerami z innych Państw Członkowskich, kandydujących lub stowarzyszonych, pod warunkiem, że będzie to bezpośrednio związane z realizowanym projektem.

Co do zasady VAT niekwalifikowalny. Możliwość kwalifikowania VAT w przypadku braku prawnej możliwości odliczenia VAT. W przypadku projektu grantowego Mój Prąd VAT kwalifikowalny dla Beneficjenta projektu grantowego.

Dla projektu grantowego dot. Programu Priorytetowego Mój Prąd” – brak/bez pomocy publicznej.

Dla projektu grantowego dot. programu „Mój Prąd” maksymalny poziom dofinansowania UE wynosi 100%. Dla pozostałych obszarów maksymalny poziom dofinansowania UE wynosi 79,71%.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

100

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

100

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na inwestycje w obszarze energetyki w ramach

programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027
(Dz.U. 2022 poz. 2774)

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja, Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: dotacje w ramach operacji instrumentu finansowego, Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: pożyczka

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje wspierające biznes, Przedsiębiorstwa

Typ beneficjenta – szczegółowy

Instytucje finansowe

Słowa kluczowe

biomasa, ciepło, farmy_fotowoltaiczne, farmy_wiatrowe, geotermia, instalacja_słoneczna, instalacja_wiatrowa, OZE, paliwa_alternatywne, wodór

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Nie dotyczy

Kryteria wyboru projektów

<https://www.feniks.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/nabory/kryteria-wyboru-projektow/>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO027 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO026 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-RCO022 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (w tym: energii elektrycznej, energii cieplnej)

WLWK-PLRO033 - Liczba jednostek wytwarzania energii elektrycznej i cieplnej z OZE

WLWK-PLRO237 - Liczba powstałych magazynów energii cieplnej

WLWK-PLRO238 - Liczba powstałych magazynów energii elektrycznej

WLWK-PLRO004 - Liczba wspartych dużych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-RCO097 - Liczba wspartych społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-PLRO036 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO034 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO037 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO035 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO208 - Pojemność magazynów energii elektrycznej

WLWK-RCO002 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji

WLWK-RCO003 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR032 - Dodatkowa moc zainstalowana odnawialnych źródeł energii

WLWK-PLRR014 - Ilość wytworzonej energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRR013 - Ilość wytworzonej energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych

WLWK-RCR031 - Wytworzona energia odnawialna ogółem (w tym: energia elektryczna, energia cieplna)

Działanie FENX.02.03 Infrastruktura energetyczna

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.III - Rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania energii poza transeuropejską siecią energetyczną (TEN-E)

Instytucja Pośrednicząca

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Instytucja Wdrażająca

Instytut Nafty i Gazu - Państwowy Instytut Badawczy

Wysokość alokacji UE (EUR)

1 822 000 000,00

Zakres interwencji

053 - Inteligentne systemy energetyczne (w tym inteligentne sieci i systemy TIK) oraz związane z nimi magazynowanie, 057 - Dystrybucja i transport gazu ziemnego zastępującego węgiel

Opis działania

Inteligentne sieci elektroenergetyczne

Celem działania w ramach sieci elektroenergetycznych jest rozwijanie inteligentnych systemów elektroenergetycznych. Wspierana będzie budowa, rozbudowa lub modernizacja linii elektroenergetycznych na wszystkich poziomach napięć, stacji elektroenergetycznych, jak i projektów zawierających oba ww. komponenty. Wspierane projekty muszą służyć integracji OZE z siecią. Dodatkowymi korzyściami realizacji projektu mogą być podniesienie efektywności energetycznej przesyłu/dystrybucji energii elektrycznej, stworzenie lepszych warunków rozwoju elektromobilności i zwiększenie poziomu niezawodności dostaw energii do odbiorców. Projekty będą wdrażać wybrane funkcjonalności inteligentnych sieci. Wsparcie uzyskają inwestycje wdrażające minimum trzy inteligentne funkcjonalności przyczyniające się do rozwoju OZE. Ponadto, wspierane będą projekty w zakresie okablowania sieci w miejscach, gdzie zastąpienie nimi linii napowietrznych jest uzasadnione ekonomicznie i technicznie; poprawi zarówno bezpieczeństwo dostaw (większa odporność na zmieniające się warunki klimatyczne), jak i estetykę przestrzeni. Wspierany będzie rozwój zdolności magazynowania energii elektrycznej, w szczególności magazynowanie energii przyczyniające się do integracji energii z OZE.

W zakresie inteligentnych sieci elektroenergetycznych wspierane będą następujące typy projektów:

- budowa i modernizacja inteligentnej sieci elektroenergetycznej na wszystkich poziomach napięć (kod 53)

- budowa lub rozbudowa magazynów energii elektrycznej (kod 53).

Inteligentna infrastruktura gazowa

Celem działania jest rozwój inteligentnych systemów gazowych. Wspierane będą inwestycje związane z: budową, rozbudową, przebudową, zmianą przeznaczenia, przekształceniem lub modernizacją sieci przesyłowych i dystrybucyjnych gazu. Inwestycje te będą technicznie przyszłościowe („future-proof”), tzn. uwzględniające przygotowanie sieci do wprowadzenia do systemu gazów odnawialnych i niskoemisyjnych, takich jak np. wodór, biometan, gaz syntezowy. Działanie będzie także wspierać projekty związane z poprawą dostępności do gazu, poprzez rozwój sieci wyspowych, w oparciu o lokalne stacje regazyfikacyjne LNG. Wspierane projekty powinny zostać wybrane do 31.12.2025 r., umożliwić zastąpienie instalacji zasilanych stałymi paliwami kopalnymi. (zgodnie z art. 7h rozporządzenia 2021/1058) i nie mogą być fazowane w następnym okresie perspektywy finansowej.

Ponadto, przewiduje się wsparcie infrastruktury przeznaczonej do przesyłu lub dystrybucji gazów w pełni zdekarbonizowanych, w tym biometanu lub zielonego wodoru oraz infrastruktury dystrybucji i magazynowania zielonego gazu.

W zakresie inteligentnej infrastruktury gazowej wspierane będą następujące typy projektów:

- Budowa, rozbudowa i modernizacja inteligentnych sieci gazowych na wszystkich rodzajach ciśnień wraz z infrastrukturą towarzyszącą (kod 57)
- Rozwój systemów dystrybucyjnych w oparciu o lokalne stacje LNG (kod 57)
- Budowa lub rozbudowa magazynów gazów odnawialnych (kod 53).

W ramach działania VAT - niekwalifikowalny

Możliwe jest sfinansowanie w projekcie wydatków na działania edukacyjne w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz/albo na współpracę, w tym wymianę wiedzy i doświadczeń oraz konsultacje, z partnerami

z innych Państw Członkowskich, kandydujących lub stowarzyszonych, pod warunkiem, że będzie to bezpośrednio związane z realizowanym projektem.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

79.03

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

79.03

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Wytyczne w sprawie pomocy państwa na ochronę klimatu i środowiska oraz cele związane z energią z 2022 r. (2022/C 80/01)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Przedsiębiorstwa

Typ beneficjenta – szczegółowy

Duże przedsiębiorstwa, MŚP

Słowa kluczowe

dystrybucja_energii, dystrybucja_gazu, energia_elektryczna, gaz, sieci_elektoenergetyczne, sieci_gazowe

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://www.feniks.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/nabory/kryteria-wyboru-projektow/>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO023 - Cyfrowe systemy zarządzania inteligentnymi systemami energetycznymi

WLWK-PLRO038 - Długość wspartych sieci elektroenergetycznych

WLWK-PLRO039 - Długość wybudowanych sieci elektroenergetycznych

WLWK-PLRO040 - Długość zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych

WLWK-PLRO004 - Liczba wspartych dużych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-RCO124 - Nowo wybudowane lub zmodernizowane sieci przesyłowe i dystrybucyjne gazu

WLWK-PLRO212 - Nowo wybudowane sieci dystrybucyjne gazu

WLWK-PLRO211 - Nowo wybudowane sieci przesyłowe gazu

WLWK-RCO105 - Rozwiązania w zakresie magazynowania energii elektrycznej

WLWK-PLRO214 - Zmodernizowane sieci dystrybucyjne gazu

WLWK-PLRO213 - Zmodernizowane sieci przesyłowe gazu

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR034 - Realizacja projektów systemów energetycznych

WLWK-RCR033 - Użytkownicy podłączeni do inteligentnych systemów energetycznych

Działanie FENX.02.04 Adaptacja do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.IV - Wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego

Instytucja Pośrednicząca

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Instytucja Wdrażająca

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Wysokość alokacji UE (EUR)

1 406 441 892,00

Zakres interwencji

058 - Działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi: powodzie i osunięcia ziemi (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi i katastrofami, infrastruktura i podejście ekosystemowe), 059 - Działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi: pożary (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi i katastrofami, infrastruktura i podejście ekosystemowe), 060 - Działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi: inne ryzyka, np. burze i susze (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi i katastrofami, infrastruktura i podejście ekosystemowe), 061 - Zapobieganie ryzykom naturalnym niezwiązanym z klimatem (na przykład trzęsienia ziemi) oraz wywołanym działalnością człowieka (na przykład awarie przemysłowe) i zarządzanie ryzykami w tym zakresie, w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi i katastrofami, infrastruktura i podejście ekosystemowe

Opis działania

1. Wsparcie zrównoważonych systemów gospodarowania wodami opadowymi z udziałem zieleni/zielono-niebieskiej infrastruktury/rozwiązań opartych na przyrodzie;
2. Opracowanie planów adaptacji do zmian klimatu;

Wsparcie dedykowane jest miastom powyżej 20 tys. mieszkańców, niepodlegających wsparciu w ramach Działania 01.02, oraz miastom będącym stolicami powiatów o liczbie mieszkańców z przedziału 15 000 – 20 000, z wyłączeniem miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze znajdujących się na terenie województw wschodnich – finansowanych w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej na lata 2021-2027.

Projekty polegać będą na opracowaniu miejskich planów adaptacji oraz odrębnie na ich realizacji, w tym poprzez wdrożenie działań inwestycyjnych.

Opis zakresu wsparcia dla typu projektu nr 1 analogiczny jak w opisie działania FENX 01.02.

Beneficjenci:

1, 2, 3

Sposób wyboru projektów:

konkurencyjny

3. Wspieranie małej retencji;
4. Renaturyzacja przekształconych cieków wodnych i obszarów od wód zależnych;
5. Budowa, przebudowa lub remont urządzeń wodnych i infrastruktury towarzyszącej, służących zmniejszeniu skutków powodzi lub suszy
6. Opracowanie i aktualizacja dokumentów strategicznych/planistycznych w zakresie gospodarowania wodami, zarządzania ryzykiem powodziowym oraz ochrony zasobów wodnych;

Na obszarach leśnych należy kontynuować działania związane z adaptacją lasów do zmian klimatu. Projekty z zakresu małej retencji w ekosystemach leśnych będą dotyczyły m.in.:

- odbudowy, modernizacji i budowy małych urządzeń piętrzących w celu spowolnienia odpływu wód powierzchniowych oraz podniesienia poziomu wody gruntowej na obszarach przyległych (progi, brody, zastawki, jazy, groble, etc.), pod warunkiem zapewnienia drożności cieku dla rybi z wyłączeniem piętrzeń dla małych elektrowni wodnych;
- renaturyzacji siedlisk podmokłych, odtwarzania terenów zalewowych oraz ochrony gleb torfowych;

- adaptacji istniejących systemów do pełnienia funkcji retencyjnych;
- zbiorników małej retencji o pojemności do 5 mln m³ również z dopuszczoną funkcją ppoż.

Projekty z zakresu renaturyzacji przekształconych cieków wodnych i obszarów od wód zależnych będą dotyczyły m.in.:

- przywracania ciągłości ekologicznej cieków;
- odtwarzania i ochrony stref buforowych wzdłuż cieków;
- przywracania zdolności wód do samooczyszczania;
- rozbiórki wałów przeciwpowodziowych;
- zwiększania retencji dolinowej;
- odbudowy cieków naturalnych;
- odtwarzania mokradeł i poprawy warunków wodnych torfowisk.

Działania będą skierowane na zapewnienie bezpieczeństwa powodziowego i przeciwdziałanie suszy poprzez budowę, przebudowę lub remont urządzeń wodnych i infrastruktury towarzyszącej oraz na przeciwdziałanie zbyt intensywnym sptywom wody powodującym nadmierną, niszczącą erozję.

Wspierane będą także projekty dotyczące zabezpieczenia brzegów morskich zagrożonych erozją. Preferowana będzie realizacja prac z zakresu ochrony biotechnicznej oraz inwestycje zintegrowane, tj. budowle hydrotechniczne wykonywane z materiałów pochodzenia naturalnego i wspierane działaniami wykorzystującymi metody z zakresu ochrony biotechnicznej. Zastosowanie metod hydrotechnicznych dopuszczalne jest tylko i wyłącznie w sytuacji, kiedy stosowanie metod biologicznych i biotechnicznych nie jest wystarczające do osiągnięcia założonego celu.

Realizacja projektów związanych z budową, przebudową i remontem urządzeń wodnych oraz dotyczących zabezpieczenia brzegów morskich przed erozją będzie uwarunkowana przepisami prawa unijnego, tj. ramowej dyrektywy wodnej ,

dyrektywy siedliskowej i dyrektywy ws. ochrony dzikiego ptactwa.

Współfinansowane będą projekty wpisujące się w założenia krajowych dokumentów m.in. planów zarządzania ryzykiem powodziowym, Planu przeciwdziałania skutkom suszy, Program przeciwdziałania niedoborowi wody, Krajowego Programu Renaturyzacji Wód Powierzchniowych. Inwestycje nie mogą powodować nieosiągnięcia dobrego stanu lub potencjału jcw, nie mogą pogarszać stanu lub potencjału jcw oraz nie mogą mieć znaczącego wpływu na cele ochrony obszarów objętych siecią Natura 2000, wyj. odstępstwa w dyrektywie siedliskowej.

Dopuszczalne będą inwestycje dot. urządzeń wodnych:

- zbiorniki suche do redukcji fali powodziowej chroniące tereny zurbanizowane;
- zbiorniki wodne małej retencji o pojemności do 5mln m³;
- modernizacja zbiorników wodnych służących zapewnieniu bezpieczeństwa powodziowego i/lub przeciwdziałaniu skutkom suszy;
- kanały ulgi/przeciwpowodziowe;
- poldery przeciwpowodziowe;
- wały przeciwpowodziowe w przypadku braku możliwości zastosowania rozwiązań alternatywnych (gdzie uzasadnione, rozbiórka wałów, zmiana ich rozstawu w celu likwidacji przewężeń koryta przepływu wód);
- wrota przeciwsztormowe i przeciwpowodziowe;
- warunkowo: kierownice, ostrogi, opaski brzegowe i inne budowle, wyłącznie jako elementy kompleksowego projektu (jeśli stanowią komponent uzupełniający i są konieczne dla realizacji celu głównego projektu);

Nie będą wspierane:

- zbiorniki wielofunkcyjne,
- prace utrzymaniowe na rzekach ani regulacje rzek,

- projekty powodujące zastosowanie art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej.

Wsparcie obejmie opracowanie lub aktualizację dokumentów strategicznych/planistycznych wymaganych prawem krajowym i unijnym w zakresie gospodarowania wodami, zarządzania ryzykiem powodziowym oraz ochrony zasobów wodnych.

Beneficjenci:

4, 5, 6, 7

Sposób wyboru projektów:

niekonkurencyjny

7. Rozwijanie systemów prognozowania i ostrzegania środowiskowego
8. rozwijanie systemów ratownictwa, w tym zapobieganie, przeciwdziałanie i ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów

Kontynuowane będą działania związane z rozwojem systemów zarządzania ryzykiem poprzez rozwijanie systemów prognozowania i ostrzegania środowiskowego, celem skutecznej ochrony obywateli oraz ich mienia. Realizowany będzie rozwój prognozowania przed zagrożeniami meteorologiczno-hydrologicznymi, w szczególności poprzez budowę systemu ostrzegania przed powodziami błyskawicznymi, a także szeroko rozumianego systemu przeciwpożarowego na terenach leśnych i w parkach narodowych .

Wspierane będą działania Inspekcji Ochrony Środowiska dotyczące zadań kontrolnych poprzez zakup specjalistycznego sprzętu rozpoznawczego (m.in. kamery, bezzałogowe statki powietrzne (BSP wraz ze szkoleniem pracowników, wideo rejestratory, georadary) ułatwiające działania inspekcyjne w zakresie szybkiego wykrywania i identyfikacji zagrożeń dla środowiska.

Wsparcie zostanie skierowane do służb ratowniczych i leśnych, których obecność jest niezbędna w przypadku występowania zjawisk katastrofalnych spowodowanych czynnikiem naturalnym i ludzkim (w tym związanych z pożarami lasów oraz w parkach narodowych). Wsparcie służb ratowniczych i leśnych będzie polegało na zakupie specjalistycznego sprzętu niezbędnego do skutecznego prowadzenia akcji ratowniczych oraz usuwania skutków zagrożeń naturalnych i poważnych awarii.

Beneficjenci:

5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14

Sposób wyboru projektów:

niekonkurencyjny

9. Rozwój monitoringu środowiska (m.in. monitoring pól elektromagnetycznych, monitoring wód, monitoring brzegu morskiego oraz monitoring gleby i ziemi)

Dofinansowane będą m.in. działania inwestycyjne i nieinwestycyjne systemu monitoringu środowiska (m.in. monitoring pól elektromagnetycznych, monitoring wód, monitoring brzegu morskiego oraz monitoring gleby i ziemi) obejmujące zakup specjalistycznych urządzeń pomiarowych i badawczych oraz wspomagających wraz z niezbędnym wyposażeniem i materiałami eksploatacyjnymi, tj. sprzęt do wykonywania analiz i przygotowywania próbek wody, mobilnych laboratoriów (m.in. do pobierania próbek, pomiarów, analiz), zakup bezzałogowych statków (powietrznych i pływających) umożliwiających montaż modułów do prowadzenia opomiarowania i monitoringu, zakup wzorców i materiałów odniesienia) dla laboratoriów instytucji badawczych i GIOŚ oraz służb PGW WP.

Beneficjenci:

5, 7, 8, 15

Sposób wyboru projektów:

niekonkurencyjny

10. Edukacja w zakresie kwestii klimatycznych, adaptacji do zmian klimatu oraz ochrony zasobów wodnych

Wspierane będą inicjatywy, realizowane w formie samodzielnych projektów, związanych z edukacją obywateli, zwiększaniem świadomości nt. zmian klimatu, adaptacji do nich czy zasobów wodnych, lepszemu dostępowi do wiedzy i danych w zakresie zmian klimatycznych oraz ochrony zasobów wodnych, w tym przyczyn ich występowania, skutków oraz właściwych sposobów postępowania (działania informacyjno-edukacyjne, kampanie itd.). Wspierane będą, realizowane przez szkoły, kompleksowe projekty dotyczące podnoszenia świadomości nt. zmian klimatu i adaptacji do nich poprzez wdrażanie działań edukacyjno- informacyjnych równoległe z powiązanymi działaniami adaptacyjnymi, obejmującymi inwestycje w zakresie m.in. zielono-niebieskiej infrastruktury.

Beneficjenci:

1, 4, 16, 17, 18, 19, 20, 21

Sposób wyboru projektów:

Konkurencyjny, niekonkurencyjny

Beneficjenci:

1 - Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki,

2 - Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego,

3 - podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego

4 - Ministerstwo Infrastruktury,

5 - Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie,

6 - PGL LP,

7 - urzędy morskie

8 - Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ),

9 - Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska (WIOŚ),

10 - Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej (KG PSP),

11 - wojewódzkie komendy Państwowej Straży Pożarnej,

12 - Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMiGW),

13 - Instytut Ochrony Środowiska- PIB,

14 -parki narodowe,

15 - Państwowy Instytut Geologiczny – PIB,

16 - Ministerstwo Klimatu i Środowiska,

17 - organy i jednostki organizacyjne nadzorowane lub podległe MKiŚ lub MI,

18 - jednostki naukowe i naukowo badawcze,

19 - szkoły publiczne i inne placówki systemu oświaty,

20 - pozarządowe organizacje ekologiczne.

21 - partnerstwa

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

79.71

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

100

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznające niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, W przygotowaniu

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Administracja rządowa, Instytucje odpowiedzialne za gospodarkę wodną, Jednostki naukowe, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki rządowe i samorządowe ochrony środowiska, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Lasy Państwowe, parki narodowe i krajobrazowe, Podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego, Policja, straż pożarna i służby ratownicze, Szkoły i inne placówki systemu oświaty

Słowa kluczowe

adaptacja_do_zmian_klimatu, budowle_przeciwpowodziowe, edukacja_klimatyczna, gospodarka_wodna, mała_retencja, miejski_plan_adaptacji, monitoring, powódź, pożary, renaturyzacja

Kryteria wyboru projektów

<https://www.feniks.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/nabory/kryteria-wyboru-projektow/>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO172 - Długość udrożnionego ekologicznie korytarza rzeczno-

WLWK-PLRO057 - Długość wspartej sieci kanalizacji deszczowej

WLWK-PLRO058 - Długość wybudowanej sieci kanalizacji deszczowej

WLWK-PLRO239 - Długość wybudowanych, przebudowanych lub zmodernizowanych wałów przeciwpowodziowych

WLWK-PLRO059 - Długość zmodernizowanej sieci kanalizacji deszczowej

WLWK-PLRO170 - Długość zrenaturyzowanych i zrewitalizowanych odcinków koryta cieku

WLWK-RCO024 - Inwestycje w nowe lub zmodernizowane systemy monitorowania, gotowości, ostrzegania i reagowania w kontekście klęsk żywiołowych i katastrof w przypadku klęsk żywiołowych

WLWK-RCO122 - Inwestycje w nowe lub zmodernizowane systemy monitorowania, gotowości, ostrzegania i reagowania w kontekście klęsk żywiołowych i katastrof w przypadku ryzyk naturalnych niezwiązanych z klimatem oraz ryzyk związanych z działalnością człowieka

WLWK-RCO027 - Krajowe oraz regionalne i lokalne strategie na rzecz przystosowania się do zmian klimatu

WLWK-PLRO171 - Liczba jednolitych części wód, w których realizacja projektu przyczyniła się do poprawy stanu/potencjału

WLWK-PLRO041 - Liczba jednostek służb ratowniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof

WLWK-PLRO178 - Liczba miast wspartych w zakresie adaptacji do zmian klimatu

WLWK-PLRO176 - Liczba nowych/zmodernizowanych stanowisk pomiarowych na potrzeby monitoringu stanu środowiska

WLWK-PLRO175 - Liczba opracowanych ekspertyz, ocen, analiz, koncepcji, studiów

WLWK-PLRO073 - Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych kształtujących świadomość ekologiczną

WLWK-PLRO167 - Liczba wybudowanych, przebudowanych i wyremontowanych urządzeń wodnych (w tym obiektów kompleksowych)

WLWK-PLRO042 - Liczba zakupionych wozów pożarniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof

WLWK-PLRO169 - Liczba zlikwidowanych urządzeń wodnych (w tym obiektów kompleksowych)

WLWK-PLRO173 - Liczba zmodernizowanych/usuniętych barier migracyjnych

WLWK-PLRO044 - Pojemność obiektów małej retencji

WLWK-RCO121 - Powierzchnia objęta środkami ochrony przed klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem (oprócz powodzi i niekontrolowanych pożarów)

WLWK-RCO028 - Powierzchnia objęta środkami ochrony przed niekontrolowanymi pożarami

WLWK-PLRO166 - Powierzchnia obszaru zagrożonego powodzią lub katastrofą urządzenia wodnego, która zostanie objęta ochroną w wyniku realizacji inwestycji

WLWK-PLRO168 - Powierzchnia odtworzonych obszarów zalewowych

WLWK-PLRO174 - Powierzchnia zrehabilitowanych jezior/sztucznych zbiorników

WLWK-PLRO177 - Wartość inwestycji w nowe/ przebudowane/ wyremontowane urządzenia wodne i infrastruktury towarzyszącej

WLWK-RCO026 - Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu

PROG-FENX.S.018.P - Liczba LBL (leśnych baz lotniczych) przebudowana, wyremontowana lub doposażona dla celów ochrony lasów przed pożarami

PROG-FENX.S.017.P - Liczba leśnych baz sprzętu ppoż. doposażonych dla celów ochrony lasów przed pożarami

PROG-FENX.S.016.P - Liczba PCW (punktów czerpania wody) wybudowanych, przebudowanych lub wyremontowanych dla celów ochrony lasów przed pożarami

PROG-FENX.S.014.P - Liczba wspartych obiektów dla celów ochrony przed pożarami lasów

PROG-FENX.S.015.P - Liczba zakupionych urządzeń wspierających system ochrony przed pożarami lasów

PROG-FENX.S.013.P - Pojemność wybudowanych lub zmodernizowanych obiektów i urządzeń wodnych

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR095 - Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury

WLWK-RCR050 - Ludność odnosząca korzyści ze środków na rzecz jakości powietrza

WLWK-RCR035 - Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej

WLWK-RCR037 - Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem (oprócz powodzi lub niekontrolowanych pożarów)

WLWK-RCR036 - Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed niekontrolowanymi pożarami

WLWK-RCR096 - Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed ryzykami naturalnymi niezwiązanymi z klimatem oraz ryzykami związanymi z działalnością człowieka

WLWK-PLRR060 - Zasięg działań/ kampanii edukacyjno-informacyjnych

PROG-FENX.S.012.R - Liczba instytucji objętych wzmocnieniem systemu monitoringu środowiska

Działanie FENX.02.05 Woda do spożycia

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.V - Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej

Instytucja Pośrednicząca

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Instytucja Wdrażająca

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Wysokość alokacji UE (EUR)

180 000 000,00

Zakres interwencji

062 - Dostarczanie wody do spożycia przez ludzi (infrastruktura do celów ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji, działania na rzecz efektywności, zaopatrzenie w wodę do spożycia)

Opis działania

Głównym celem działania jest wspieranie przedsięwzięć, związanych z budową i modernizacją infrastruktury niezbędnej do ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji wody, w tym m.in. działań związanych z ograniczaniem strat wody, jej odzyskiem, ponownym użyciem, zarządzaniem oraz zapewnieniem właściwego bezpieczeństwa dostarczania wody, mających na celu zagwarantowanie dostępu ludzi do odpowiedniej ilości i jakości wody do spożycia.

Wsparcie przeznaczone jest dla inwestycji dotyczących zaopatrzenia w wodę gmin o liczbie ludności od 15 tys. mieszkańców.

Sposób wyboru projektów:

Niekonkurencyjny, Konkurencyjny. Dokumentem stanowiącym podstawę wyboru projektów do dofinansowania będzie Program Inwestycyjny w zakresie poprawy jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Beneficjenci:

Beneficjentami wsparcia będą podmioty odpowiedzialne za realizację zadań związanych z zaopatrzeniem ludności w wodę, tj. jednostki samorządu terytorialnego i ich związki oraz przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne (w

rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków).

Typ projektu:

Samodzielne projekty dotyczące systemów zaopatrzenia w wodę do spożycia.

Wspierane będą projekty, przyczyniające się do poprawy systemów zaopatrzenia w wodę, dotyczące:

- ograniczania strat wody do spożycia w sieciach wodociągowych (w tym systemów monitorowania niekontrolowanych wycieków z sieci),
- zwiększania efektywności dostaw wody, rozwoju systemów ujęć, uzdatniania, zaopatrzenia, dostawy i magazynowania wody (w tym budowa nowych lub modernizacja istniejących sieci wodociągowych, stacji uzdatniania, ujęć i infrastruktury do magazynowania wody do spożycia),
- wdrożenia inteligentnych systemów zarządzania sieciami wodociągowymi,
- zmniejszenia zużycia wody, ujęcia jej w obieg zamknięty oraz wtórne wykorzystanie wody, w podmiotach bezpośrednio realizujących zadania związane z zaopatrzeniem ludności w wodę.

Projekty mogą również zawierać elementy podnoszenia świadomości ekologicznej w zakresie oszczędzania wody.

Priorytetowo traktowane będą zadania związane z efektywnym gospodarowaniem wodą do spożycia i poprawą jej jakości (np. modernizacja/naprawa sieci, inteligentne systemy monitorowania i zarządzania siecią wodociągową, modernizacja SUW, promowanie oszczędności wody do spożycia przez mieszkańców i przedsiębiorstwa).

Zadania związane z rozbudową systemów wodociągowych (nowe sieci wodociągowe, nowe stacje uzdatniania wody i ujęcia) mogą być realizowane wyłącznie w sytuacji, gdy zapewniona jest już gospodarka ściekowa zgodna z przepisami krajowymi i unijnymi na danym obszarze, tj. inwestycja dotyczy zaopatrzenia w wodę aglomeracji, ujętej w Krajowym Programie Oczyszczania

Ścieków Komunalnych, zgodnej z Dyrektywą 91/271/EWG dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych (lub taka zgodność zostanie uzyskana w wyniku zakończenia realizowanych już projektów).

W uzasadnionych przypadkach możliwe jest sfinansowanie w projekcie wydatków na działania edukacyjne w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz/albo na współpracę, w tym wymianę wiedzy i doświadczeń oraz konsultacje, z partnerami z innych Państw Członkowskich, kandydujących lub stowarzyszonych, pod warunkiem, że będzie to bezpośrednio związane z realizowanym projektem.

Podatek VAT stanowi w całości wydatek niekwalifikowalny.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

70

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

70

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uprozczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Jednostki Samorządu Terytorialnego, Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne

Słowa kluczowe

dostarczanie_wody, dostęp_do_wody, dystrybucja_wody, oszczędność_wody, sieci_wodociagowe, woda, woda_pitna

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://www.feniks.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/nabory/kryteria-wyboru-projektow/>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO030 - Długość nowych lub zmodernizowanych sieci wodociągowych w ramach zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę

WLWK-PLRO045 - Długość wybudowanej sieci wodociągowej

WLWK-PLRO046 - Długość zmodernizowanej sieci wodociągowej

WLWK-PLRO056 - Liczba doposażonych stacji uzdatniania wody

WLWK-PLRO233 - Liczba przebudowanych / zmodernizowanych ujęć wody

WLWK-PLRO055 - Liczba przebudowanych stacji uzdatniania wody

WLWK-PLRO234 - Liczba wdrożonych inteligentnych systemów zarządzania sieciami wodno-kanalizacyjnymi

WLWK-PLRO053 - Liczba wspartych stacji uzdatniania wody

WLWK-PLRO054 - Liczba wybudowanych stacji uzdatniania wody

WLWK-PLRO232 - Liczba wybudowanych ujęć wody

PROG-FENX.S.020.P - Liczba wspartych obiektów do magazynowania wody do spożycia

PROG-FENX.S.019.P - Liczba wspartych systemów monitorowania wycieków z sieci wodociągowej

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR041 - Ludność przyłączona do udoskonalonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę

WLWK-RCR043 - Straty wody w zbiorowych systemach zaopatrzenia w wodę

Priorytet FENX.03 Transport miejski

Instytucja Zarządzająca

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Programów
Infrastrukturalnych

Fundusz

Fundusz Spójności

Cel Polityki

CP2 - Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej

Miejsce realizacji

DOLNOŚLĄSKIE, KUJAWSKO-POMORSKIE, ŁÓDZKIE, LUBUSKIE, MAŁOPOLSKIE,
OPOLSKIE, POMORSKIE, ŚLĄSKIE, Warszawski stołeczny, WIELKOPOLSKIE,
ZACHODNIOPOMORSKIE

Wysokość alokacji UE (EUR)

2 000 000 000,00

Działanie FENX.03.01 Transport miejski

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.VIII - Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej

Instytucja Pośrednicząca

Centrum Unijnych Projektów Transportowych

Wysokość alokacji UE (EUR)

2 000 000 000,00

Zakres interwencji

081 - Infrastruktura czystego transportu miejskiego, 082 - Tabor czystego transportu miejskiego, 084 - Cyfryzacja transportu miejskiego

Opis działania

Typy projektów:

- inwestycje infrastrukturalne, w tym: infrastruktura szynowa (tramwajowa, metro), węzły przesiadkowe (w tym: parkingi P&R poza centrami miast), miejskie systemy ITS, rozwiązania IT, systemy sprzedaży biletów i informacji pasażerskiej
- tabor szynowy (tramwaje, metro)
- tabor autobusowy i trolejbusowy
- Plany Zrównoważonej Mobilności Miejskiej

Dopuszcza się możliwość realizacji projektów integrujących w sobie ww. typy projektów.

Tylko jako element ww. projektów: zaplecza techniczne dla taboru, dostosowanie infrastruktury miejskiej do transportu publicznego i pasażerów, infrastruktura piesza i rowerowa.

Możliwe jest sfinansowanie w projekcie wydatków na działania edukacyjne w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz/albo na współpracę, w tym wymianę wiedzy i doświadczeń oraz konsultacje, z partnerami

z innych Państw Członkowskich, kandydujących lub stowarzyszonych, pod warunkiem, że będzie to bezpośrednio związane z realizowanym projektem.

Termin na złożenie wniosków o dofinansowanie dla projektów realizowanych w trybie niekonkurencyjnym upływa 30 czerwca 2024 r.

Projekty nie będą wdrażane poprzez mechanizm ZIT, ale będą wynikały z określonych w tych strategiach projektów.

Podatek VAT stanowi w całości wydatek niekwalifikowalny.

W projektach w ramach których udzielana będzie pomoc publiczna zgodnie z Rozporządzeniem (WE) NR 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącym usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylającym rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70, koszty pośrednie nie będą stanowiły wydatku kwalifikowalnego.

Typ Beneficjenta „jednostki samorządu terytorialnego” obejmuje również formy ich współpracy (związki, stowarzyszenia, porozumienia), w tym związki metropolitalne.

Wsparcie będzie dedykowane miastom wojewódzkim i innym miastom objętym w okresie programowania 2014-2020 instrumentem ZIT oraz ich obszarom funkcjonalnym z wyłączeniem obszaru Polski Wschodniej.*

* <https://stat.gov.pl/statystyka-regionalna/jednostki-terytorialne/inne-jednostki-przestrzenne/obszary-realizacji-zintegrowanych-inwestycji-terytorialnych-zit>

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie (WE) NR 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Nie dotyczy

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne,
Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT)

Typ beneficjenta – szczegółowy

Jednostki Samorządu Terytorialnego, Organizatorzy i operatorzy publicznego transportu zbiorowego

Słowa kluczowe

autobusy, komunikacja_miejska, komunikacja_zbiorowa, linie_autobusowe, linie_tramwajowe, metro, mobilność_miejska, tabor_miejski, transport, Zintegrowane_Inwestycje_Terytorialne

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://www.feniks.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/nabory/kryteria-wyboru-projektow/>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO079 - Długość nowych linii autobusowych

WLWK-PLRO078 - Długość nowych linii autobusowych i trolejbusowych

WLWK-RCO055 - Długość nowych linii tramwajowych i linii metra

WLWK-PLRO080 - Długość nowych linii trolejbusowych

WLWK-PLRO082 - Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii autobusowych

WLWK-PLRO081 - Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii autobusowych i trolejbusowych

WLWK-PLRO077 - Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii tramwajowych

WLWK-RCO056 - Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii tramwajowych i linii metra

WLWK-PLRO083 - Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii trolejbusowych

WLWK-PLRO076 - Długość wybudowanych linii metra

WLWK-PLRO075 - Długość wybudowanych linii tramwajowych

WLWK-PLRO093 - Liczba doposażonych obiektów „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO094 - Liczba miejsc postojowych dla osób z niepełnosprawnościami w wybudowanych, przebudowanych lub doposażonych obiektach „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO099 - Liczba przebudowanych i rozbudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych

WLWK-PLRO092 - Liczba przebudowanych obiektów „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO096 - Liczba stanowisk postojowych w wybudowanych obiektach „Bike&Ride”

WLWK-PLRO090 - Liczba wspartych obiektów „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO097 - Liczba wspartych zintegrowanych węzłów przesiadkowych

WLWK-PLRO095 - Liczba wybudowanych obiektów „Bike&Ride”

WLWK-PLRO091 - Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO098 - Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych

WLWK-PLRO088 - Liczba zakupionych jednostek taboru autobusowego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej i metropolitarnej

WLWK-PLRO085 - Liczba zakupionych jednostek taboru metra w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej i metropolitarnej

WLWK-PLRO084 - Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej i metropolitarnej

WLWK-PLRO087 - Liczba zakupionych jednostek taboru tramwajowego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej i metropolitarnej

WLWK-PLRO089 - Liczba zakupionych jednostek taboru trolejbusowego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej i metropolitarnej

WLWK-RCO060 - Miasta z nowymi lub zmodernizowanymi cyfrowymi systemami transportu miejskiego

WLWK-RCO057 - Pojemność ekologicznego taboru do zbiorowego transportu publicznego

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR047 - Liczba ludności korzystającej z nowych lub zmodernizowanych cyfrowych systemów transportu miejskiego

WLWK-PLRR021 - Liczba pojazdów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych, przebudowanych lub doposażonych obiektach „parkuj i jedź”

WLWK-RCR062 - Roczna liczba użytkowników nowego lub zmodernizowanego transportu publicznego

WLWK-RCR063 - Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych linii tramwajowych i linii metra

PROG-FENX.029.R - Emisja CO2 w transporcie pasażerskim

Priorytet FENX.04 Wsparcie sektora transportu z Funduszu Spójności

Instytucja Zarządzająca

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Programów Infrastrukturalnych

Fundusz

Fundusz Spójności

Cel Polityki

CP3 - Lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności

Miejsce realizacji

DOLNOŚLĄSKIE, KUJAWSKO-POMORSKIE, ŁÓDZKIE, LUBELSKIE, LUBUSKIE, MAŁOPOLSKIE, Mazowiecki regionalny, OPOLSKIE, PODKARPACKIE, PODLASKIE, POMORSKIE, ŚLĄSKIE, ŚWIĘTOKRZYSKIE, WARMIŃSKO-MAZURSKIE, Warszawski stołeczny, WIELKOPOLSKIE, ZACHODNIOPOMORSKIE

Wysokość alokacji UE (EUR)

4 385 000 000,00

Działanie FENX.04.01 Drogi w sieci bazowej TEN-T

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP3.I - Rozwój odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej, bezpiecznej, zrównoważonej i intermodalnej TEN-T

Instytucja Pośrednicząca

Centrum Unijnych Projektów Transportowych

Wysokość alokacji UE (EUR)

1 080 000 000,00

Zakres interwencji

087 - Nowo wybudowane lub rozbudowane autostrady i drogi – sieć bazowa TEN-T, 091 - Przebudowane lub zmodernizowane autostrady i drogi – sieć bazowa TEN-T

Opis działania

Typy projektów:

- budowa, przebudowa dróg będących w zarządzie GDDKiA do parametrów dróg ekspresowych i autostrad w sieci bazowej TEN-T
- budowa obwodnic miast (w tym dróg ekspresowych), wchodzących w skład sieci bazowej TEN-T zarządzanych przez GDDKiA

Inwestycje drogowe będą uwzględniały potrzebę zapewnienia dostępu do infrastruktury ładowania lub tankowania pojazdów bezemisyjnych zgodnie z "Planem lokalizacji ogólnodostępnych stacji ładowania, stacji gazu ziemnego oraz punktów tankowania wodoru w miejscach Obsługi Podróżnych na sieci TEN-T". W ramach realizowanych projektów drogowych możliwe będzie ich wyposażenie w ITS i urządzenia mające na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Możliwe jest sfinansowanie w projekcie wydatków na działania edukacyjne w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz/albo na współpracę, w tym wymianę wiedzy i doświadczeń oraz konsultacje, z partnerami z innych Państw Członkowskich, kandydujących lub stowarzyszonych, pod warunkiem, że będzie to bezpośrednio związane z realizowanym projektem.

VAT może być uznany za wydatek kwalifikowalny, po spełnieniu warunków określonych w "Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027" (Podrozdział 3.5. Podatek od towarów i usług).

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

100

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uprozczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Administracja rządowa, Zarządcy dróg publicznych

Słowa kluczowe

autostrady, drogi, drogi_ekspresowe, drogi_główne, drogi_krajowe, drogi_TEN-T, infrastruktura, sieć_TEN-T, transport

Kryteria wyboru projektów

<https://www.feniks.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/nabory/kryteria-wyboru-projektow/>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO045 - Długość dróg przebudowanych lub zmodernizowanych – TEN-T

WLWK-RCO043 - Długość nowych lub rozbudowanych dróg – TEN-T

WLWK-PLRO100 - Długość wybudowanych autostrad i dróg ekspresowych w sieci TEN-T

WLWK-PLRO101 - Długość wybudowanych dróg krajowych w sieci TEN-T

WLWK-PLRO102 - Długość zmodernizowanych lub przebudowanych autostrad i dróg ekspresowych w sieci TEN-T

WLWK-PLRO103 - Długość zmodernizowanych lub przebudowanych dróg krajowych w sieci TEN-T

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR056 - Oszczędność czasu dzięki udoskonalonej infrastrukturze drogowej

WLWK-RCR055 - Roczna liczba użytkowników nowo wybudowanych, przebudowanych, rozbudowanych lub zmodernizowanych dróg

Działanie FENX.04.02 Kolej w TEN-T

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP3.I - Rozwój odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej, bezpiecznej, zrównoważonej i intermodalnej TEN-T

Instytucja Pośrednicząca

Centrum Unijnych Projektów Transportowych

Wysokość alokacji UE (EUR)

3 265 000 000,00

Zakres interwencji

096 - Nowo wybudowane lub rozbudowane linie kolejowe – sieć bazowa TEN-T,
097 - Nowo wybudowane lub rozbudowane linie kolejowe – sieć kompleksowa TEN-T, 100 - Przebudowane lub zmodernizowane linie kolejowe – sieć bazowa TEN-T, 101 - Przebudowane lub zmodernizowane linie kolejowe – sieć kompleksowa TEN-T, 105 - Europejski system zarządzania ruchem kolejowym (ERTMS)

Opis działania

Typy projektów:

- budowa, przebudowa i modernizacja linii kolejowych, w tym z możliwością elementów projektów dotyczących:

-- budowy i modernizacji stacji i przystanków kolejowych

-- zabudowy urządzeń ERTMS

-- budowy systemów zasilania trakcyjnego i sieci trakcyjnej, systemów sterowania ruchem kolejowym, systemów usprawniających zarządzanie przewozami

pasażerskimi i podnoszących bezpieczeństwo w pasażerskim ruchu kolejowym i towarowym

- budowa, przebudowa i modernizacja obiektów inżynieryjnych
- zabudowa ERTMS na liniach kolejowych
- multilokalizacyjne w zakresie punktowej infrastruktury kolejowej
- modernizacja i przebudowa istniejących lub budowa nowych dworców wraz z niezbędną infrastrukturą obsługi podróżnych

Możliwe jest sfinansowanie w projekcie wydatków na działania edukacyjne w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz/albo na współpracę, w tym wymianę wiedzy i doświadczeń oraz konsultacje, z partnerami z innych Państw Członkowskich, kandydujących lub stowarzyszonych, pod warunkiem, że będzie to bezpośrednio związane z realizowanym projektem.

Podatek VAT stanowi w całości wydatek niekwalifikowalny.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

100

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uprozczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Zarządcy infrastruktury dworcowej , Zarządcy infrastruktury kolejowej

Słowa kluczowe

czysty_transport, dworzec, ERTMS, ETCS, kolej, linie_kolejowe, sieć_TEN-T, transport

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://www.feniks.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/nabory/kryteria-wyboru-projektow/>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO109 - Długość czynnych linii kolejowych wyposażonych w europejski system zarządzania ruchem kolejowym – TEN-T

WLWK-RCO047 - Długość nowych lub rozbudowanych linii kolejowych – TEN-T

WLWK-RCO049 - Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych – TEN-T

WLWK-PLRO207 - Liczba nowych lub zmodernizowanych stacji lub przystanków kolejowych z wyłączeniem dworców kolejowych

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO190 - Liczba przejazdów kolejowych, na których poprawiono bezpieczeństwo

WLWK-PLRO206 - Liczba wybudowanych/zmodernizowanych dworców kolejowych

PROG-FENX.053.P - Nowe lub zmodernizowane stacje i przystanki kolejowe / Liczba wybudowanych/zmodernizowanych dworców kolejowych

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR101 - Oszczędność czasu dzięki udoskonalonej infrastrukturze kolejowej

WLWK-RCR058 - Roczna liczba użytkowników nowo wybudowanych, rozbudowanych, przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych

WLWK-RCR059 - Transport towarowy koleją

Działanie FENX.04.03 Infrastruktura lotnicza w TEN-T

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP3.I - Rozwój odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej, bezpiecznej, zrównoważonej i intermodalnej TEN-T

Instytucja Pośrednicząca

Centrum Unijnych Projektów Transportowych

Wysokość alokacji UE (EUR)

35 000 000,00

Zakres interwencji

118 - Systemy ochrony, bezpieczeństwa i zarządzania ruchem lotniczym dla istniejących portów lotniczych

Opis działania

Typy projektów:

- zakup urządzeń i systemów do kontroli, osób, bagażu, ładunków i poczty
- budowa obiektów oraz zakup sprzętu bezpośrednio służących do poprawy bezpieczeństwa wykonywania operacji lotniczych w strefie operacyjnej lotniska
- dostosowanie i modernizacja infrastruktury oraz zakup sprzętu dla zapewnienia ochrony w obszarze obsługi ruchu pasażerskiego i towarowego
- budowa obiektów infrastruktury komunikacji, nawigacji i dozoru, rozbudowa i modernizacja systemów zarządzania ruchem lotniczym (wynikających z SESAR) oraz dla zapewnienia bezpieczeństwa pożarowego
- projekty związane z ochroną środowiska lub łagodzeniem/ograniczeniem negatywnego oddziaływania portów lotniczych na środowisko naturalne, w tym m. in. inwestycje przyczyniające się do monitoringu i/lub redukcji poziomu hałasu, emisji zanieczyszczeń do powietrza, gleby i wody, podniesienia efektywności energetycznej, poprawy gospodarki wodno-ściekowej, ochrony różnorodności biologicznej, zapewnienia dostępności alternatywnych paliw ekologicznych

Możliwe jest sfinansowanie w projekcie wydatków na działania edukacyjne w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz/albo na współpracę, w tym wymianę wiedzy i doświadczeń oraz konsultacje, z partnerami z innych Państw Członkowskich, kandydujących lub stowarzyszonych, pod warunkiem, że będzie to bezpośrednio związane z realizowanym projektem.

Podatek VAT w całości stanowi wydatek niekwalifikowalny.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 24 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na realizację projektów w zakresie transportu lotniczego w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (Dz. U. poz. 1882)

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Administracja rządowa, Porty lotnicze

Słowa kluczowe

bezpieczeństwo_ruchu, lotnisko, port_lotniczy, sieć_TEN-T, sterowanie_ruchem, transport, zarządzanie_ruchem

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://www.feniks.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/nabory/kryteria-wyboru-projektow/>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO189 - Liczba wspartych portów lotniczych TEN-T/poza TEN-T

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

Działanie FENX.04.04 RIS na śródlądowych drogach wodnych

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP3.II - Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej

Instytucja Pośrednicząca

Centrum Unijnych Projektów Transportowych

Wysokość alokacji UE (EUR)

5 000 000,00

Zakres interwencji

119 - Cyfryzacja transportu: inne rodzaje transportu

Opis działania

Typy projektów:

- RIS (wyposażenie Odry na odcinku poza TEN-T w System Informacji Rzecznej)

Możliwe jest sfinansowanie w projekcie wydatków na działania edukacyjne w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz/albo na współpracę, w tym wymianę wiedzy i doświadczeń oraz konsultacje, z partnerami z innych Państw Członkowskich, kandydujących lub stowarzyszonych, pod warunkiem, że będzie to bezpośrednio związane z realizowanym projektem.

VAT może być uznany za wydatek kwalifikowalny, po spełnieniu warunków określonych w "Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027" (Podrozdział 3.5 Podatek od towarów i usług).

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

100

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna

Typ beneficjenta – szczegółowy

Administracja rządowa

Słowa kluczowe

RIS, River_Information_Service, transport, żegluga, żegluga_śródlądowa, żegluga_towarowa

Kryteria wyboru projektów

<https://www.feniks.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/nabory/kryteria-wyboru-projektow/>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO197 - Długość śródlądowych dróg wodnych objętych systemem RIS

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR060 - Transport towarowy śródlądowymi drogami wodnymi

Priorytet FENX.05 Wsparcie sektora transportu z EFRR

Instytucja Zarządzająca

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Programów Infrastrukturalnych

Fundusz

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Cel Polityki

CP3 - Lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności

Miejsce realizacji

DOLNOŚLĄSKIE, KUJAWSKO-POMORSKIE, ŁÓDZKIE, LUBELSKIE, LUBUSKIE, MAŁOPOLSKIE, Mazowiecki regionalny, OPOLSKIE, PODKARPACKIE, PODLASKIE, POMORSKIE, ŚLĄSKIE, ŚWIĘTOKRZYSKIE, WARMIŃSKO-MAZURSKIE, Warszawski stołeczny, WIELKOPOLSKIE, ZACHODNIOPOMORSKIE

Wysokość alokacji UE (EUR)

6 525 654 906,00

Działanie FENX.05.01 Drogi w sieci kompleksowej TEN-T

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP3.I - Rozwój odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej, bezpiecznej, zrównoważonej i intermodalnej TEN-T

Instytucja Pośrednicząca

Centrum Unijnych Projektów Transportowych

Wysokość alokacji UE (EUR)

2 651 000 000,00

Zakres interwencji

088 - Nowo wybudowane lub rozbudowane autostrady i drogi – sieć kompleksowa TEN-T, 092 - Przebudowane lub zmodernizowane autostrady i drogi – sieć kompleksowa TEN-T

Opis działania

Typy projektów:

- budowa, przebudowa dróg będących w zarządzie GDDKiA do parametrów dróg ekspresowych w sieci kompleksowej TEN-T
- budowa obwodnic miast na sieci dróg krajowych (w tym dróg ekspresowych) w TEN-T, zarządzanych przez GDDKiA
- budowa obwodnic miast na prawach powiatu uwzględnionych w zawartych Kontraktach Programowych

Inwestycje drogowe będą uwzględniały potrzebę zapewnienia dostępu do infrastruktury ładowania lub tankowania pojazdów bezemisyjnych zgodnie z "Planem lokalizacji ogólnodostępnych stacji ładowania, stacji gazu ziemnego oraz punktów tankowania wodoru w miejscach Obsługi Podróżnych na sieci TEN-T". W ramach realizowanych projektów drogowych możliwe będzie ich wyposażenie w ITS i urządzenia mające na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Możliwe jest sfinansowanie w projekcie wydatków na działania edukacyjne w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz/albo na współpracę, w tym wymianę wiedzy i doświadczeń oraz konsultacje, z partnerami z innych Państw Członkowskich, kandydujących lub stowarzyszonych, pod warunkiem, że będzie to bezpośrednio związane z realizowanym projektem.

VAT może być uznany za wydatek kwalifikowalny (z wyjątkiem projektów wynikających z Kontraktów Programowych), po spełnieniu warunków określonych w "Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027" (Podrozdział 3.5 Podatek od towarów i usług).

W odniesieniu do wartości maksymalnego % poziomu dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję), dotyczy ona wyłącznie państwowych jednostek

budżetowych, których wkład własny pokrywany jest ze środków budżetu państwa/Krajowego Funduszu Drogowego.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

100

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Administracja rządowa, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Zarządcy dróg publicznych

Słowa kluczowe

drogi, drogi_ekspresowe, drogi_krajowe, drogi_TEN-T, obwodnice, sieć_TEN-T, transport

Kryteria wyboru projektów

<https://www.feniks.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/nabory/kryteria-wyboru-projektow/>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO045 - Długość dróg przebudowanych lub zmodernizowanych – TEN-T

WLWK-RCO108 - Długość dróg z nowymi lub zmodernizowanymi systemami zarządzania ruchem – TEN-T

WLWK-RCO043 - Długość nowych lub rozbudowanych dróg – TEN-T

WLWK-PLRO100 - Długość wybudowanych autostrad i dróg ekspresowych w sieci TEN-T

WLWK-PLRO101 - Długość wybudowanych dróg krajowych w sieci TEN-T

WLWK-PLRO102 - Długość zmodernizowanych lub przebudowanych autostrad i dróg ekspresowych w sieci TEN-T

WLWK-PLRO103 - Długość zmodernizowanych lub przebudowanych dróg krajowych w sieci TEN-T

WLWK-PLRO120 - Liczba wybudowanych obwodnic

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR056 - Oszczędność czasu dzięki udoskonalonej infrastrukturze drogowej

WLWK-RCR055 - Roczna liczba użytkowników nowo wybudowanych, przebudowanych, rozbudowanych lub zmodernizowanych dróg

Działanie FENX.05.02 Porty morskie i śródlądowe drogi wodne w TEN-T

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP3.I - Rozwój odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej, bezpiecznej, zrównoważonej i intermodalnej TEN-T

Instytucja Pośrednicząca

Centrum Unijnych Projektów Transportowych

Wysokość alokacji UE (EUR)

725 000 000,00

Zakres interwencji

110 - Porty morskie (TEN-T), 114 - Śródlądowe drogi wodne i porty (TEN-T)

Opis działania

Typy projektów:

Porty morskie:

- inwestycje służące poprawie dostępu do portów od strony morza, w tym: budowa, przebudowa i pogłębienie torów wodnych (w tym podejściowych) wraz z umocnieniami brzegowymi, falochronów osłonowych umożliwiającymi bezpieczne wejście do portów większych niż dotychczas statków
- inwestycje służące poprawie stanu infrastruktury portowej, w tym budowa, przebudowa nabrzeży i pirsów, budowa, przebudowa terminali morskich (za wyjątkiem terminali intermodalnych), budowa i pogłębienie basenów portowych, torów wodnych, budowa i przebudowa obrotnic portowych, rozbudowa wewnętrznej sieci kolejowej i drogowej; budowa infrastruktury do odbioru odpadów i ścieków ze statków ograniczającej zanieczyszczenia środowiska przez statki, wdrażanie rozwiązań prośrodowiskowych, bezemisyjnych oraz dekarbonizacyjnych
- inwestycje służące poprawie infrastruktury dostępu do portów od strony lądu, w tym przebudowa układu komunikacyjnego (drogowego i kolejowego) wyprowadzającego ruch z portów

Śródlądowe drogi wodne:

- liniowe i punktowe inwestycje na śródlądowych drogach wodnych w zakresie przebudowy budowli hydrotechnicznych, zabudowy regulacyjnej oraz udroźnienia toru wodnego

Możliwe jest sfinansowanie w projekcie wydatków na działania edukacyjne w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz/albo na współpracę, w tym wymianę wiedzy i doświadczeń oraz konsultacje, z partnerami z innych Państw Członkowskich, kandydujących lub stowarzyszonych, pod warunkiem, że będzie to bezpośrednio związane z realizowanym projektem.

VAT może być uznany za wydatek kwalifikowalny, po spełnieniu warunków określonych w "Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027" (Podrozdział 3.5 Podatek od towarów i usług).

W odniesieniu do wartości maksymalnego % poziomu dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję), dotyczy ona wyłącznie państwowych jednostek budżetowych, których wkład własny pokrywany jest ze środków budżetu państwa.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

100

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

W przygotowaniu

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Administracja rządowa, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Urzędy Morskie, Zarządzający portami morskimi i wodnymi śródlądowymi

Słowa kluczowe

dostęp_do_portu, nabrzeża, porty, porty_morskie, sieć_TEN-T, transport, żegluga_morska, żegluga_śródlądowa, żegluga_towarowa

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://www.feniks.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/nabory/kryteria-wyboru-projektow/>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO051 - Długość nowych, rozbudowanych lub zmodernizowanych śródlądowych dróg wodnych – TEN-T

WLWK-PLRO186 - Długość zbudowanych/zmodernizowanych nabrzeży w portach morskich

WLWK-PLRO187 - Długość zbudowanych/zmodernizowanych torów wodnych i podejściowych

WLWK-PLRO188 - Liczba wspartych portów morskich TEN-T/ poza TEN-T

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR060 - Transport towarowy śródlądowymi drogami wodnymi

Działanie FENX.05.03 Drogi i bezpieczeństwo ruchu drogowego

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP3.II - Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej

Instytucja Pośrednicząca

Centrum Unijnych Projektów Transportowych

Wysokość alokacji UE (EUR)

650 000 000,00

Zakres interwencji

089 - Nowo wybudowane lub rozbudowane drugorzędne połączenia drogowe z siecią drogową i węzłami TEN-T, 090 - Nowo wybudowane lub rozbudowane inne krajowe, regionalne i lokalne drogi dojazdowe

Opis działania

Typy projektów:

Drogi:

- budowa, przebudowa dróg będących w zarządzie GDDKiA do parametrów dróg ekspresowych w sieci TEN-T
- budowa, przebudowa dróg krajowych poza TEN-T (w tym dróg ekspresowych) stanowiących część szlaków łączących ośrodki miejskie z infrastrukturą sieci TEN-T, będących w zarządzie GDDKiA
- budowa obwodnic na sieci dróg krajowych (w tym dróg ekspresowych) poza siecią TEN-T, zarządzanych przez GDDKiA,
- budowa obwodnic miast na prawach powiatu uwzględnionych w zawartych Kontraktach Programowych

Inwestycje drogowe (dot. TEN-T) będą uwzględniały potrzebę zapewnienia dostępu do infrastruktury ładowania lub tankowania pojazdów bezemisyjnych zgodnie z "Planem lokalizacji ogólnodostępnych stacji ładowania, stacji gazu ziemnego oraz punktów tankowania wodoru w miejscach Obsługi Podróżnych na sieci TEN-T". W ramach realizowanych projektów drogowych możliwe będzie ich wyposażenie w ITS i urządzenia mające na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Bezpieczeństwo ruchu drogowego:

- zakup sprzętu dla służb prewencji i kontroli w ruchu drogowym, w tym pojazdów z niezbędnym specjalistycznym wyposażeniem (nadzór)
- zakup sprzętu dla służb drogowego ratownictwa technicznego, w tym pojazdów z niezbędnym specjalistycznym wyposażeniem (ratownictwo)
- kampanie medialne, szkolenia i inne działania informacyjne (edukacja)

Beneficjentami projektów z zakresu nadzoru oraz ratownictwa będą: Komenda Główna Policji, Komenda Stołeczna Policji, Główny Inspektorat Transportu Drogowego, Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej.

Możliwe jest sfinansowanie w projekcie wydatków na działania edukacyjne w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz/albo na współpracę, w tym wymianę wiedzy i doświadczeń oraz konsultacje, z partnerami z innych Państw Członkowskich, kandydujących lub stowarzyszonych, pod warunkiem, że będzie to bezpośrednio związane z realizowanym projektem.

VAT może być uznany za wydatek kwalifikowalny (z wyjątkiem projektów wynikających z Kontraktów Programowych), po spełnieniu warunków określonych w "Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027" (Podrozdział 3.5 Podatek od towarów i usług).

W odniesieniu do wartości maksymalnego % poziomu dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję), dotyczy ona wyłącznie państwowych jednostek budżetowych, których wkład własny pokrywany jest ze środków budżetu państwa/Krajowego Funduszu Drogowego.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

100

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Administracja rządowa, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Policja, straż pożarna i służby ratownicze, Zarządcy dróg publicznych

Słowa kluczowe

bezpieczeństwo_ruchu, drogi_ekspresowe, drogi_krajowe, jednostka_ratownicza, obwodnice, ratownictwo, sprzęt, strażacy

Kryteria wyboru projektów

<https://www.feniks.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/nabory/kryteria-wyboru-projektow/>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO046 - Długość dróg przebudowanych lub zmodernizowanych – poza TEN-T

WLWK-RCO110 - Długość dróg z nowymi lub zmodernizowanymi systemami zarządzania ruchem – poza TEN-T

WLWK-RCO044 - Długość nowych lub rozbudowanych dróg – poza TEN-T

WLWK-PLRO104 - Długość wybudowanych dróg krajowych – poza siecią TENT-T

WLWK-PLRO108 - Długość zmodernizowanych lub przebudowanych dróg krajowych – poza siecią TENT

WLWK-PLRO120 - Liczba wybudowanych obwodnic

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR056 - Oszczędność czasu dzięki udoskonalonej infrastrukturze drogowej

WLWK-RCR055 - Roczna liczba użytkowników nowo wybudowanych, przebudowanych, rozbudowanych lub zmodernizowanych dróg

Działanie FENX.05.04 Kolej, kolej miejska i bezpieczeństwo na kolei

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP3.II - Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej

Instytucja Pośrednicząca

Centrum Unijnych Projektów Transportowych

Wysokość alokacji UE (EUR)

1 614 654 906,00

Zakres interwencji

099 - Inne nowo wybudowane lub rozbudowane linie kolejowe – elektryczne/bezemisyjne, 101 - Przebudowane lub zmodernizowane linie kolejowe – sieć kompleksowa TEN-T, 103 - Inne przebudowane lub zmodernizowane linie kolejowe – elektryczne/bezemisyjne¹

Opis działania

Typy projektów:

Kolej:

- budowa, przebudowa i modernizacja linii kolejowych, w tym z możliwością elementów projektów dotyczących:

- budowy i modernizacji stacji i przystanków kolejowych
- zabudowy urządzeń ERTMS
- budowy systemów zasilania trakcyjnego i sieci trakcyjnej, systemów sterowania ruchem kolejowym, systemów usprawniających zarządzanie przewozami pasażerskimi i podnoszących bezpieczeństwo w pasażerskim ruchu kolejowym i towarowym
- budowa, przebudowa i modernizacja obiektów inżynierskich
- zabudowa ERTMS na liniach kolejowych,
- multilokalizacyjne w zakresie punktowej infrastruktury kolejowej

- elektryfikacja linii kolejowych

Kolej miejska:

- budowa, przebudowa i modernizacja linii kolejowych
- zabudowa ERTMS i systemów sterowania ruchem kolejowym oraz usprawniających zarządzanie przewozami pasażerskimi
- budowa, przebudowa i modernizacja systemów zasilania trakcyjnego i sieci trakcyjnej
- budowa, przebudowa i modernizacja stacji i przystanków kolejowych
- budowa zintegrowanych węzłów przesiadkowych
- budowa, przebudowa i modernizacja obiektów inżynierskich
- budowa zintegrowanych platform cyfrowych do obsługi informacji pasażerskiej i sprzedaży biletowej wraz z niezbędną infrastrukturą, integrującą również różne gałęzie transportu

Z uwagi na swój charakter, projekty kolei miejskiej będą miały szczególne znaczenie dla budowania i wzmacniania powiązań na obszarze miejskich obszarów funkcjonalnych.

Dopuszcza się możliwość realizacji projektów integrujących w sobie ww. typy projektów.

Bezpieczeństwo, systemy cyfrowe:

- budowa i modernizacja systemów bezpieczeństwa w ruchu kolejowym
- wyposażenie jednostek służb ratowniczych (ratownictwo techniczne) w pojazdy i/lub specjalistyczny sprzęt techniczny

- kampanie, szkolenia na rzecz bezpieczeństwa oraz upowszechniania informacji i promowania mobilności multimodalnej
- budowa, rozbudowa, modernizacja systemów służących informacji pasażerskiej i poprawie dostępności usług transportowych

Możliwe jest sfinansowanie w projekcie wydatków na działania edukacyjne w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz/albo na współpracę, w tym wymianę wiedzy i doświadczeń oraz konsultacje, z partnerami z innych Państw Członkowskich, kandydujących lub stowarzyszonych, pod warunkiem, że będzie to bezpośrednio związane z realizowanym projektem.

VAT jest niekwalifikowalny. VAT może być kwalifikowalny dla projektów realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe po spełnieniu warunków określonych w "Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027" (Podrozdział 3.5 Podatek od towarów i usług).

W odniesieniu do wartości maksymalnego % poziomu dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję), dotyczy ona wyłącznie państwowych jednostek budżetowych, których wkład własny pokrywany jest ze środków budżetu państwa.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

100

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Organizatorzy i operatorzy publicznego transportu zbiorowego, Policja, straż pożarna i służby ratownicze, Zarządcy infrastruktury kolejowej

Słowa kluczowe

bezpieczeństwo_ruchu, centrum_przesiadkowe, czysty_transport,
jednostka_ratownicza, kolej, linie_kolejowe, ratownictwo, straż_pożarna, strażacy,
transport

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://www.feniks.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/nabory/kryteria-wyboru-projektow/>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO111 - Długość czynnych linii kolejowych wyposażonych w europejski system zarządzania ruchem – poza TEN-T

WLWK-RCO048 - Długość nowych lub rozbudowanych linii kolejowych – poza TEN-T

WLWK-RCO050 - Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych – poza TEN-T

WLWK-PLRO207 - Liczba nowych lub zmodernizowanych stacji lub przystanków kolejowych z wyłączeniem dworców kolejowych

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO190 - Liczba przejazdów kolejowych, na których poprawiono bezpieczeństwo

PROG-FENX.049.P - Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych – TEN-T

PROG-FENX.053.P - Nowe lub zmodernizowane stacje i przystanki kolejowe / Liczba wybudowanych/zmodernizowanych dworców kolejowych

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR101 - Oszczędność czasu dzięki udoskonalonej infrastrukturze kolejowej

WLWK-RCR058 - Roczna liczba użytkowników nowo wybudowanych, rozbudowanych, przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych

WLWK-RCR059 - Transport towarowy koleją

Działanie FENX.05.05 Tabor kolejowy

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP3.II - Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej

Instytucja Pośrednicząca

Centrum Unijnych Projektów Transportowych

Wysokość alokacji UE (EUR)

445 000 000,00

Zakres interwencji

104 - Cyfryzacja transportu: transport kolejowy, 107 - Bezemisyjny / zasilany energią elektryczną tabor kolejowy

Opis działania

Typy projektów:

- zakup zeroemisyjnego taboru kolejowego do realizacji przewozów pasażerskich o charakterze ponadregionalnym

- zakup zeroemisyjnego taboru kolejowego do realizacji przewozów pasażerskich o charakterze aglomeracyjnym
- modernizacja taboru kolejowego poprzez montaż urządzeń ETCS/GSM-R w pojazdach taboru kolejowego

Możliwe jest sfinansowanie w projekcie wydatków na działania edukacyjne w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz/albo na współpracę, w tym wymianę wiedzy i doświadczeń oraz konsultacje, z partnerami z innych Państw Członkowskich, kandydujących lub stowarzyszonych, pod warunkiem, że będzie to bezpośrednio związane z realizowanym projektem.

Podatek VAT stanowi w całości wydatek niekwalifikowalny.

W projektach w ramach których udzielana będzie pomoc publiczna zgodnie z Rozporządzeniem (WE) NR 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącym usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylającym rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70, koszty pośrednie nie będą stanowiły wydatku kwalifikowalnego.

Typ Beneficjenta „jednostki samorządu terytorialnego” obejmuje również formy ich współpracy (związki, stowarzyszenia, porozumienia), w tym związki metropolitalne.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Rozporządzenie (WE) NR 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70, Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Nie dotyczy

Uproszczone metody rozliczania

Brak

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Jednostki Samorządu Terytorialnego, Organizatorzy i operatorzy publicznego transportu zbiorowego, Podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego, Przedsiębiorstwa kolejowych przewozów pasażerskich, Przedsiębiorstwa kolejowych przewozów towarowych

Słowa kluczowe

czysty_transport, kolej, lokomotywa, pociąg, tabor_towarowy, wagon

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://www.feniks.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/nabory/kryteria-wyboru-projektow/>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO113 - Liczba zakupionych jednostek kolejowego taboru pasażerskiego

WLWK-PLRO086 - Liczba zakupionych jednostek taboru kolejowego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej i metropolitarnej

WLWK-PLRO114 - Liczba zmodernizowanych jednostek kolejowego taboru pasażerskiego

WLWK-PLRO116 - Pojemność zakupionych jednostek taboru kolejowego

WLWK-PLRO117 - Pojemność zmodernizowanych jednostek taboru kolejowego

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR022 - Liczba osób korzystających z zakupionego lub zmodernizowanego kolejowego taboru pasażerskiego w ciągu roku

Działanie FENX.05.06 Transport intermodalny

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP3.II - Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej

Instytucja Pośrednicząca

Centrum Unijnych Projektów Transportowych

Wysokość alokacji UE (EUR)

230 000 000,00

Zakres interwencji

109 - Transport multimodalny (poza miastami)

Opis działania

Typy projektów:

- budowa lub przebudowa infrastruktury terminali intermodalnych, w tym dedykowanej infrastruktury kolejowej (w tym bocznice)/ drogowej niezbędnej do ich włączenia w sieć linii kolejowych/ sieć drogową / sieć transportu wodnego wraz z niezbędną do funkcjonowania terminala budową/ przebudową urządzeń obcych
- zakup lub modernizacja urządzeń niezbędnych do obsługi terminali intermodalnych
- zakup lub modernizacja systemów telematycznych i satelitarnych (urządzeń i oprogramowania) związanych z transportem intermodalnym
- zakup lub modernizacja taboru kolejowego, specjalistycznego sprzętu wykorzystywanego w przewozach intermodalnych

Możliwe jest sfinansowanie w projekcie wydatków na działania edukacyjne w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz/albo na

współpracę, w tym wymianę wiedzy i doświadczeń oraz konsultacje, z partnerami z innych Państw Członkowskich, kandydujących lub stowarzyszonych, pod warunkiem, że będzie to bezpośrednio związane z realizowanym projektem.

Podatek VAT stanowi w całości wydatek niekwalifikowalny.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

W przygotowaniu

Uprozczone metody rozliczania

Brak

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Przedsiębiorstwa działające w zakresie transportu intermodalnego

Słowa kluczowe

czysty_transport, lokomotywa, przeładunki, sprzęt, transport, wagon

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://www.feniks.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/nabory/kryteria-wyboru-projektow/>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO118 - Liczba zakupionych jednostek taboru kolejowego intermodalnego

WLWK-PLRO119 - Liczba zmodernizowanych jednostek taboru kolejowego intermodalnego

WLWK-RCO054 - Nowe lub zmodernizowane połączenia intermodalne

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR059 - Dodatkowa zdolność przeładunkowa intermodalnych terminali przeładunkowych

Działanie FENX.05.07 Bezpieczeństwo morskie i śródlądowe drogi wodne poza TEN-T

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP3.II - Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej

Instytucja Pośrednicząca

Centrum Unijnych Projektów Transportowych

Wysokość alokacji UE (EUR)

210 000 000,00

Zakres interwencji

110 - Porty morskie (TEN-T), 116 - Śródlądowe drogi wodne i porty (regionalne i lokalne)

Opis działania

Typy projektów:

Bezpieczeństwo morskie:

- doposażenie służb ratownictwa morskiego oraz służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo żeglugi, w tym poprzez budowę i modernizację jednostek specjalistycznych
- budowa i modernizacja systemów łączności i nawigacji oraz systemów oznakowania nawigacyjnego

Śródlądowe drogi wodne:

- liniowe i punktowe inwestycje na śródlądowych drogach wodnych w zakresie przebudowy budowli hydrotechnicznych, zabudowy regulacyjnej oraz udroźnienia toru wodnego

Możliwe jest sfinansowanie w projekcie wydatków na działania edukacyjne w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz/albo na współpracę, w tym wymianę wiedzy i doświadczeń oraz konsultacje, z partnerami z innych Państw Członkowskich, kandydujących lub stowarzyszonych, pod warunkiem, że będzie to bezpośrednio związane z realizowanym projektem.

VAT może być uznany za wydatek kwalifikowalny, po spełnieniu warunków określonych w "Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027" (Podrozdział 3.5 Podatek od towarów i usług).

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

100

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uprozczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Administracja rządowa, Policja, straż pożarna i służby ratownicze

Słowa kluczowe

drogi_wodne, ratownictwo, rzeki, VTMISS, VTS, żegluga_śródlądowa

Kryteria wyboru projektów

<https://www.feniks.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/nabory/kryteria-wyboru-projektow/>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO052 - Długość nowych, rozbudowanych lub zmodernizowanych śródlądowych dróg wodnych – poza TEN-T

WLWK-PLRO252 - Liczba projektów w zakresie poprawy bezpieczeństwa morskiego

WLWK-PLRO253 - Liczba zakupionych/zmodernizowanych jednostek taboru pływającego

WLWK-PLRO254 - Liczba zbudowanych/zmodernizowanych systemów łączności i nawigacji oraz systemów oznakowania nawigacyjnego

PROG-FENX.S.024.P - Liczba budowli hydrotechnicznych na śródlądowych drogach wodnych

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR060 - Transport towarowy śródlądowymi drogami wodnymi

Priorytet FENX.06 Zdrowie

Instytucja Zarządzająca

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Programów Infrastrukturalnych

Fundusz

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Cel Polityki

CP4 - Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych

Miejsce realizacji

DOLNOŚLĄSKIE, KUJAWSKO-POMORSKIE, ŁÓDZKIE, LUBELSKIE, LUBUSKIE, MAŁOPOLSKIE, Mazowiecki regionalny, OPOLSKIE, PODKARPACKIE, PODLASKIE, POMORSKIE, ŚLĄSKIE, ŚWIĘTOKRZYSKIE, WARMIŃSKO-MAZURSKIE, Warszawski stołeczny, WIELKOPOLSKIE, ZACHODNIOPOMORSKIE

Wysokość alokacji UE (EUR)

650 000 000,00

Działanie FENX.06.01 System ochrony zdrowia

Cel szczegółowy

EFRR.CP4.V - Zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej

Instytucja Pośrednicząca

Ministerstwo Zdrowia

Wysokość alokacji UE (EUR)

650 000 000,00

Zakres interwencji

128 - Infrastruktura zdrowotna, 129 - Wyposażenie opieki zdrowotnej

Opis działania

- typ projektu: rozwój infrastruktury POZ, w tym cyfryzacja placówek i rozwój telemedycyny, doposażenie i roboty budowlane, w celu wzmocnienia funkcji diagnostycznych na poziomie POZ oraz wsparcie modelu leczenia otwartego i dostosowania do świadczenia nowych funkcji zdrowotnych, zgodnie z wprowadzanymi systematycznie reformami, takimi jak np. podstawowa opieka fizjoterapeutyczna, rozszerzony zakres diagnostyki, opieka koordynowana, opieka dietetyka, edukacja zdrowotna.

Efektom wsparcia będnie rozszerzenie zakresu świadczeń POZ oraz

zwiększenie dostępności do świadczeń na terenie całego kraju.

- beneficjenci: podmioty wykonujące działalność leczniczą w rodzaju podstawowa opieka zdrowotna (POZ), Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ) - jako beneficjent projektu grantowego.

- typ projektu: inwestycje w infrastrukturę, sprzęt i wyposażenie AOS zmierzające do odwracania piramidy świadczeń i rozwój opieki jednego dnia w ponadregionalnych podmiotach leczniczych; inwestycje ukierunkowane będą na poprawę dostępu do opieki zdrowotnej, w tym do badań diagnostycznych

- beneficjenci: ponadregionalne podmioty lecznicze udzielające świadczeń zdrowotnych w zakresie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (AOS)

- typ projektu: wsparcie infrastrukturalne nowych i istniejących Centrów Zdrowia Psychicznego dla dorosłych, przenoszenie oddziałów psychiatrycznych ze szpitali monospecjalistycznych do szpitali wielospecjalistycznych,

- beneficjenci: podmioty udzielające świadczeń w zakresie opieki psychiatrycznej dla dorosłych, Instytut Psychiatrii i Neurologii (w tym jako beneficjent projektu grantowego).

- typ projektu: inwestycje w infrastrukturę, sprzęt i wyposażenie dla wszystkich trzech poziomów referencyjnych w opiece psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży,

- beneficjenci: podmioty udzielające świadczeń w zakresie opieki psychiatrycznej

dla dzieci i młodzieży, Instytut Psychiatrii i Neurologii (w tym jako beneficjent projektu grantowego).

- typ projektu: inwestycje w infrastrukturę i doposażenie dyspozytorni

medycznych, w tym rozwój infrastruktury łączności oraz zakup i instalacja pełnego symulatora lotów wraz z wybudowaniem zaplecza szkoleniowego dla kadry

Lotniczego Pogotowia Ratunkowego (LPR)

- beneficjenci: podmioty działające w ramach systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego, Wojewodowie.

Typ beneficjenta – szczegółowy

1. podmioty wykonujące działalność leczniczą w rodzaju podstawowa opieka zdrowotna (POZ), Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ) – jako beneficjent projektu grantowego.

2. podmioty lecznicze udzielające świadczeń zdrowotnych w zakresie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (AOS) zlokalizowane przy szpitalach ponadregionalnych

3. podmioty udzielające świadczeń w zakresie opieki psychiatrycznej dla dorosłych, Instytut Psychiatrii i Neurologii (w tym jako beneficjent projektu grantowego).

4. podmioty udzielające świadczeń w zakresie opieki psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży, Instytut Psychiatrii i Neurologii (w tym jako beneficjent projektu grantowego).

5. podmioty działające w ramach systemu Państwowego Ratownictwa

Medycznego - dyspozytornie medyczne oraz Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Lotnicze Pogotowie Ratunkowe, Wojewodowie.

6. Minister właściwy ds. zdrowia.

7. Inne instytucje w ochronie zdrowia

Możliwe jest sfinansowanie w projekcie wydatków na działania edukacyjne w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz/albo na współpracę, w tym wymianę wiedzy i doświadczeń oraz konsultacje z partnerami z innych Państw Członkowskich, kandydujących lub stowarzyszonych, pod warunkiem, że będzie to bezpośrednio związane z realizowanym projektem.

Podatek VAT może być uznany za wydatek kwalifikowalny, po spełnieniu warunków określonych w "Wytocznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027" (Podrozdział 3.5. Podatek od towarów i usług).

Dopuszcza się zastosowanie schematu grantowego*, jako sposobu ułatwienia korzystania z programu mniejszym podmiotom, o potencjale organizacyjnym lub finansowym niewystarczającym do realizacji projektów w roli beneficjenta.

*(przypis) w ramach priorytetu FENX.06 Zdrowie w obszarze psychiatrii projekt grantowy może obejmować dwa typy projektów występujących w tym priorytecie

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

79.71

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

100

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Institucje ochrony zdrowia

Typ beneficjenta – szczegółowy

Inne instytucje systemu ochrony zdrowia, Niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej,
Publiczne zakłady opieki zdrowotnej

Słowa kluczowe

AOS, centra_zdrowia_psychicznego, deinstytucjonalizacja, infrastruktura_ochrony_zdrowia, POZ, psychiatria_dziecięca, system_ochrony_zdrowia, usługi_zdrowotne, zdrowie, zdrowie_psychiczne

Kryteria wyboru projektów

<https://www.feniks.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/nabory/kryteria-wyboru-projektow/>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO217 - Liczba wspartych istniejących Centrów Zdrowia Psychicznego

WLWK-PLRO216 - Liczba wspartych nowych Centrów Zdrowia Psychicznego

WLWK-PLRO215 - Liczba wspartych nowych i istniejących Centrów Zdrowia Psychicznego

WLWK-PLRO134 - Liczba wspartych podmiotów działających w ramach systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego

WLWK-PLRO202 - Liczba wspartych podmiotów leczniczych udzielających świadczeń w zakresie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (AOS)

WLWK-PLRO203 - Liczba wspartych podmiotów leczniczych udzielających świadczeń w zakresie psychiatrii na I i II poziomie referencyjnym

WLWK-PLRO133 - Liczba wspartych podmiotów wykonujących działalność leczniczą

WLWK-PLRO201 - Liczba wspartych podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rodzaju podstawowa opieka zdrowotna (POZ)

WLWK-RCO069 - Pojemność nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR072 - Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych elektronicznych usług opieki zdrowotnej

WLWK-RCR073 - Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej

Priorytet FENX.07 Kultura

Instytucja Zarządzająca

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Programów Infrastrukturalnych

Fundusz

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Cel Polityki

CP4 - Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych

Miejsce realizacji

DOLNOŚLĄSKIE, KUJAWSKO-POMORSKIE, ŁÓDZKIE, LUBELSKIE, LUBUSKIE, MAŁOPOLSKIE, Mazowiecki regionalny, OPOLSKIE, PODKARPACKIE, PODLASKIE, POMORSKIE, ŚLĄSKIE, ŚWIĘTOKRZYSKIE, WARMIŃSKO-MAZURSKIE, Warszawski stołeczny, WIELKOPOLSKIE, ZACHODNIOPOMORSKIE

Wysokość alokacji UE (EUR)

600 000 000,00

Działanie FENX.07.01 Infrastruktura kultury i turystyki kulturowej

Cel szczegółowy

EFRR.CP4.VI - Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych

Instytucja Pośrednicząca

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Wysokość alokacji UE (EUR)

600 000 000,00

Zakres interwencji

166 - Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury

Opis działania

W ramach działania będą wspierane inwestycje o ponadregionalnym oddziaływaniu mające na celu wzmocnienie wpływu kultury i zrównoważonej turystyki na rozwój gospodarczy, włączenie społeczne i innowacje społeczne.

Osiągnięcie ww. celu zostanie zapewnione poprzez wsparcie w dwóch obszarach:

Obszar 1: Rozwój infrastruktury kultury (zabytkowej i niezabytkowej)

Tworzenie odpowiednich warunków infrastrukturalnych sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w kulturze i w życiu społecznym. Dzięki interwencji powstanie nowoczesna infrastruktura kultury, odpowiadająca na potrzeby współczesnych odbiorców, zapewniająca użytkownikom komfortowe i bezpieczne warunki korzystania z oferty, sprzyjająca włączeniu społecznemu i edukacji kulturalnej, również poprzez eliminację barier w dostępie do kultury dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Obszar 2: Ochrona i podniesienie atrakcyjności turystycznej obiektów dziedzictwa kulturowego

Podniesienie atrakcyjności najcenniejszych zabytków, poprawa obsługi ruchu turystycznego, tworzenie lub wzmocnienie marki zabytku oraz rozwój usług wykorzystujących nowoczesne technologie w zakresie prezentacji oferty.

Projekt realizowany w ramach Obszaru 2 nie może być pojedynczą interwencją, tylko stanowić część większego przedsięwzięcia, które wiąże rozwój kultury z rozwojem gospodarczym, włączeniem społecznym i innowacjami społecznymi w skali kraju, regionu lub lokalnej.

Obowiązkowe aspekty projektów:

włączenie społeczne i rozwój innowacji społecznych, pozytywne efekty ekonomiczno-społeczne, nowe miejsca pracy, rozwiązania energooszczędne oraz odpowiadające wyzwaniom zielonej gospodarki, wzrost udziału społeczeństwa w życiu kulturalnym. Wsparte projekty powinny stosować zasady Nowego Europejskiego Bauhausu, wspierać transformację cyfrową, realizację Europejskiego Filaru Spraw Socjalnych, zapobiegać wszelkim formom dyskryminacji, a w przypadku infrastruktury zabytkowej stosować „Europejskie Zasady Jakości dla finansowanych przez UE interwencji o potencjalnym wpływie na dziedzictwo kulturowe”.

Wyklucza się wsparcie:

budynków zamieszkania zbiorowego, budynków mieszkalnych, obiektów/przestrzeni przeznaczonych na cele: mieszkalne, sportowe, dydaktyczne, administracji publicznej, ochrony zdrowia oraz targowe, zakup pozycji wydawniczych do bibliotek, zakup muzealiów, digitalizację utworów audiowizualnych, kompleksową rewitalizację przestrzeni miejskich.

Dopuszczone działania w ramach projektów:

- 1) prace konserwatorskie, prace restauratorskie (wraz z nadzorami nad tymi pracami),
- 2) roboty budowlane (wraz z nadzorami nad tymi pracami) obejmujące: rozbudowę, nadbudowę, przebudowę, montaż, remont,

- 3) budowa (wraz z nadzorami nad tymi pracami) nowych obiektów infrastruktury kultury (w ramach Obszaru 1) albo budowa nowych obiektów służących obsłudze ruchu turystycznego (w ramach Obszaru 2), w wyjątkowych, uzasadnionych przypadkach,
- 4) prace w otoczeniu,
- 5) zakup sprzętu lub wyposażenia,
- 6) konserwacja zabytków ruchomych (wpisanych do rejestru zabytków prowadzonego przez WKZ), księgozbiorów (zawartych w Narodowym Zasobie Bibliotecznym) i muzealiów (uwzględnionych w inwentarzu muzealnym),
- 7) digitalizacja zabytków ruchomych, księgozbiorów, muzealiów oraz ich udostępnienie on-line,
- 8) podnoszenie kompetencji kadr beneficjenta,
- 9) działania edukacyjne podnoszące świadomość ekologiczną społeczeństwa,
- 10) działania związane ze współpracą z partnerami z innych państw,
- 11) opracowanie dokumentu pn. Strategia promocji zabytku oraz związanego z nim miejsca (tylko dla Obszaru 2).

Obszar 1:

Każdy projekt musi realizować co najmniej jedno z działań od 1) do 3) i co najmniej jedno działanie miękkie (spośród wymienionych w pkt. od 8) do 10).

Obszar 2:

Każdy projekt musi realizować działanie 1) lub działanie 2) i co najmniej jedno działanie miękkie (spośród wymienionych w pkt. od 8) do 11).

Typ beneficjenta – ogólny

Instytucje kultury, szkoły i uczelnie artystyczne, kościoły i związki wyznaniowe, organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa, jednostki samorządu terytorialnego

Typ beneficjenta – szczegółowy

1. państwowe instytucje kultury;
2. instytucje kultury współprowadzone przez administrację rządową;
3. instytucje kultury posiadające zbiory wchodzące w zakres Narodowego Zasobu Bibliotecznego wymieniane w załączniku do Rozporządzenia Min. KIDN z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie narodowego zasobu bibliotecznego (Dz.U.2021 poz. 1308);
4. publiczne szkoły artystyczne i publiczne uczelnie artystyczne;
5. podmioty zarządzające obiektami wpisanymi imiennie na listę UNESCO lub na listę Pomników Historii Prezydenta RP lub zarządzające obiektami posiadającymi tytuł Znak Dziedzictwa Europejskiego, tylko w zakresie ww. obiektów – inne niż wskazane w pkt. 1-4;

oraz

w przypadku projektów dotyczących obiektów znajdujących się w granicach wpisów obszarowych na listę UNESCO lub na listę Pomników Historii Prezydenta RP na zasadzie wyjątku beneficjentami mogą być:

6. jednostki samorządu terytorialnego na rzecz samorządowych instytucji kultury;
7. samorządowe instytucje kultury;
8. organizacje pozarządowe;
9. kościoły i związki wyznaniowe.

Partnerstwo projektowe

Wszystkie działania będą mogły być realizowane w formule projektów partnerskich (partnerem projektu mogą być ww. podmioty, z uwzględnieniem wskazanych ograniczeń).

W przypadku partnerstwa obejmującego udział partnera w realizacji typów działań miękkich partnerem projektu mogą być także MŚP, organizacja pozarządowa (bez ograniczeń), przedsiębiorstwo społeczne.

Wybór partnera odbywa się zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. (tzw. ustawa wdrożeniowa).

VAT może być uznany za wydatek kwalifikowalny, po spełnieniu warunków określonych w wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków, wyłącznie w odniesieniu do projektów realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe, kościoły i związki wyznaniowe oraz publiczne szkoły artystyczne prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego. W pozostałych projektach VAT jest niekwalifikowalny.

Możliwe jest sfinansowanie w projekcie wydatków na działania edukacyjne w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz/albo na współpracę, w tym wymianę wiedzy i doświadczeń oraz konsultacje z partnerami z innych Państw Członkowskich, kandydujących lub stowarzyszonych, pod warunkiem, że będzie to bezpośrednio związane z realizowanym projektem.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

79.71

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

100

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 7 marca 2023 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalna wartość projektu

10 000 000,00

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa

Typ beneficjenta – szczegółowy

Administracja rządowa, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Kościoły i związki wyznaniowe

Słowa kluczowe

instytucja_kultury, kultura, ochrona_zabytków

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://www.feniks.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/nabory/kryteria-wyboru-projektow/>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO141 - Liczba instytucji kultury objętych wsparciem

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-RCO077 - Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem

WLWK-PLRO198 - Liczba przeszkolonych osób działających w sektorze kultury

WLWK-PLRO140 - Liczba wspartych obiektów o charakterze niezabytkowym

WLWK-PLRO139 - Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem

WLWK-PLRO138 - Liczba zabytków ruchomych objętych wsparciem

WLWK-PLRO240 - Liczba zdigitalizowanych zasobów kultury udostępnionych on - line

PROG-FENX.S.026.P - Liczba zainstalowanych systemów teleinformatycznych

PROG-FENX.S.025.P - Liczba zakupionego sprzętu lub wyposażenia

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR071 - Liczba nowych wydarzeń wprowadzonych do oferty instytucji realizowanych w formule on-line

WLWK-RCR077 - Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

Priorytet FENX.08 Pomoc techniczna

Instytucja Zarządzająca

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Programów Infrastrukturalnych

Fundusz

Fundusz Spójności

Cel Polityki

PT - Pomoc Techniczna

Miejsce realizacji

DOLNOŚLĄSKIE, KUJAWSKO-POMORSKIE, ŁÓDZKIE, LUBELSKIE, LUBUSKIE, MAŁOPOLSKIE, Mazowiecki regionalny, OPOLSKIE, PODKARPACKIE, PODLASKIE, POMORSKIE, ŚLĄSKIE, ŚWIĘTOKRZYSKIE, WARMIŃSKO-MAZURSKIE, Warszawski stołeczny, WIELKOPOLSKIE, ZACHODNIOPOMORSKIE

Wysokość alokacji UE (EUR)

282 078 503,00

Działanie FENX.08.01 Pomoc techniczna

Cel szczegółowy

PT.1 - Pomoc Techniczna

Instytucja Pośrednicząca

Centrum Unijnych Projektów Transportowych, Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Wysokość alokacji UE (EUR)

282 078 503,00

Zakres interwencji

179 - Informacja i komunikacja, 180 - Przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i kontrola, 181 - Ewaluacja i badania, gromadzenie danych, 182 - Wzmocnienie potencjału instytucji państwa członkowskiego, beneficjentów i odpowiednich partnerów

Opis działania

Działania osi Pomocy Technicznej będą wzmocniać przede wszystkim instytucje realizujące Program oraz instytucje mające znaczący wpływ na wdrażanie Programu lub potencjał beneficjentów Programu, dalej zwane instytucjami finansowanymi z PT FEnIKS.

Instytucjami realizującymi Program są instytucja zarządzająca (IZ), instytucje pośredniczące (IP) i pośredniczące drugiego stopnia (IP2). Są one odpowiedzialne za przygotowanie, zarządzanie, wdrażanie, monitorowanie, informowanie, ocenę oraz kontrolę operacji finansowanych ze środków Programu.

Instytucjami mającymi znaczący wpływ na wdrażanie Programu lub potencjał beneficjentów Programu są: służby nadzoru budowlanego na szczeblu centralnym i wojewódzkim; służby administracyjne wojewody; służby konserwatorów zabytków na szczeblu centralnym i wojewódzkim, którzy realizują zadania zw. z inwestycjami infrastrukturalnymi FEnIKS i Instrumentu „Łącząc Europę”

Zgodnie z Linią demarkacyjną pomiędzy PT FE a priorytetami PT w programach finansowane będą projekty ww. instytucji finansowanych z PT FENIKS obejmujące wydatki ponoszone na działania takie jak:

- wsparcie zatrudnienia instytucji (z wyjątkiem IZ);
- podnoszenie kwalifikacji pracowników instytucji;
- finansowanie kosztów organizacyjnych, technicznych i administracyjnych niezbędnych do zapewnienia sprawnego funkcjonowania instytucji, w tym wydatków na: organizację warsztatów, konferencji, tłumaczeń, spotkań roboczych, podróże służbowe, wynajem, media, eksploatację, adaptację, remont, modernizację, utrzymanie pomieszczeń (m.in. biurowych, konferencyjnych, archiwów) oraz wyposażenie miejsca pracy;
- przygotowanie i przeprowadzenie analiz, badań, ekspertyz, koncepcji, ewaluacji (w tym gromadzenie danych), sprawozdań, opinii prawnych, doradztwa prawnego oraz finansowanie pomocy ekspertów zewnętrznych i doradztwa specjalistycznego;
- wsparcie procesów wyboru projektów, monitorowania, kontroli, audytu, zapobiegania, wykrywania, korygowania i raportowania w obszarze nieprawidłowości i nadużyć finansowych (w tym odzyskiwania środków), procedur odwoławczych oraz certyfikacji wydatków;
- budowa, rozbudowa i utrzymanie narzędzi informatycznych w celu obsługi Programu;
- ułatwienie dostępu do zasobów wiedzy zgromadzonych w poprzednich perspektywach finansowych;
- obsługa powołanych i działających w ramach Programu Komitetu Monitorującego, grup roboczych, sieci tematycznych itp.;
- informacja i promocja Programu zgodnie ze Strategią komunikacji programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027;

- działania edukacyjne dla beneficjentów i potencjalnych beneficjentów Programu;
- zwiększenie roli koordynatora ds. równości i niedyskryminacji i zapewnienie mu odpowiedniego wsparcia;
- finansowanie wynagrodzeń z tytułu umów o pracę dla pracowników instytucji finansowanych z PT FEnIKS (z wyjątkiem IZ) związanych z prowadzeniem współpracy międzynarodowej np. w ramach instrumentów TAEX, „twinning”;
- zadania z zakresu zarządzania i wdrażania instrumentu łącząc Europę w sektorze transportu;
- archiwizacja i przechowywanie dokumentacji (również w formie elektronicznej) obecnego 2021-2027 i poprzednich programów (2014-2020, 2007-2013, Fundusz Spójności 2004-2006; FS/ISPA 2000-2006);
- przedsięwzięcia związane z zamykaniem perspektyw 2014-2020 oraz 2021-2027 oraz przygotowaniem kolejnej perspektywy finansowej.

Ponadto w celu promowania zasady równości szans i zapobiegania dyskryminacji zapewnione zostanie wsparcie beneficjentów Programu, personelu IZ, IP, IP II i Komitetu Monitorującego w realizacji zasad horyzontalnych, ze szczególnym uwzględnieniem barier i potrzeb osób z grup narażonych na dyskryminację. Wsparcie to będzie dotyczyło finansowania ekspertyz, szkoleń, konferencji a także produkcji i publikacji lub dystrybucji materiałów informacyjno-edukacyjnych.

Przewiduje się wsparcie dla realizacji zadań wynikających z art. 8 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 nr 2021/1060 , w zakresie związanym z wdrażaniem Programu i udziałem w Komitecie Monitorującym oraz grupach roboczych, tj. przygotowania ekspertyz, jak również w zakresie działań o charakterze szkoleniowym, w tym szkolenia dla członków KM z zakresu aspektów karty praw podstawowych.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

100

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Nie dotyczy

Uprozczone metody rozliczania

Brak, do 15% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie personelu) [art. 54(b) CPR], do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna

Grupa docelowa

administracja publiczna (w tym rządowa) oraz podległe jej organy i jednostki organizacyjne, obywatele, organizacje pozarządowe

Słowa kluczowe

pomoc_techiczna

Kryteria wyboru projektów

<https://www.feniks.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/nabory/kryteria-wyboru-projektow/>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO158 - Liczba działań informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu

WLWK-PLRO153 - Liczba posiedzeń komitetów, sieci grup oraz innych spotkań w celu wymiany doświadczeń z partnerami

WLWK-PLRO151 - Liczba przeprowadzonych ewaluacji

WLWK-PLRO155 - Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów

WLWK-PLRO149 - Średnioroczna liczba etatów finansowanych z Pomocy Technicznej

Wskaźniki rezultatu

WLWK-ND001 - Nie dotyczy